

310644

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 10.

సంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ జూలై నెల 11-వ తేదీ బుధవారము

ఉధి రోడ్ల రి నా మ స ం ప త్న ర ము, నిజ శ్యామలా బహుళ త్రయోదశి ౧౩.

No 87

సంచిక ౮౭

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

మనమయినమందు

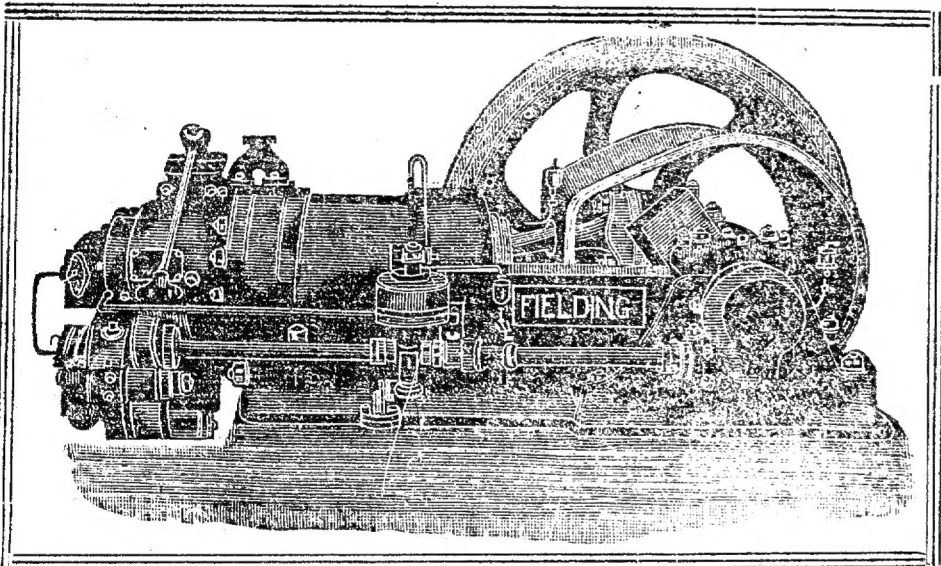

చక్క-ని డబ్బీ తో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు సిద్ధామృతము, అమృతాంజనము అమృతశబ్దము దినిగల మూడుమంటిగాదు, కళామందులవలన మోసముగలుగను. పంచభాషచీటిని చూచిగొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన జేశమునందంతటను వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు కెట్టివీధి, మదరాసు.

ప్రసిద్ధికెక్కిన పీల్లింగు శెమిడీశల్ క్రూడాయిలు యింజనులు

యా యింజనులు రమారమి యుద్ధమునకు పూర్వము పున్నస్వల్పధరలకే అమ-బడు చున్నవి. అన్ని సయిజలు ప్లాకులో సిద్ధముగానున్నవి. యివి కొనుటవల్ల అన్ని విధములచేతను లాభమును పొందవచ్చును. మిల్లులకు కావలసిన యావత్తు సామానులుకూడా అతి నెరస మయిన ధరలకు దొరకును ఆలశ్యముచేయక వెంటనే వ్రాయును.

586

సోల్ యేజంట్లు:—డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో,

12, తంబు కెట్టివీధి, మదరాసు.

బ్రిటీషు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనము కలియుగారునుడు

శతావధానులు

సుప్రసిద్ధులైనవారు వారి శక్తిశైలిప్రకారము లను లండనునందు బ్రిటీషు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనము నందు ప్రదర్శింపదలచినవారి కీక్రింది చిరునామాకు వారిస్థితిగతులను పరతులను బెలుపుదు వెంటనే వ్రాసికొనవలయును.

బ్రిటీషు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనము,

Co/ ఆంధ్రపత్రిక, మద్రాసు.

హిందీతెలుగుసాహిత్యనిక్షేపణ

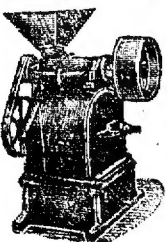
హిందీనేర్చుకొనుట కిది ఒక్కటే చాలును నెల ౧ రూపాయ పోస్టేజీవేరే, మొత్తంగా కొంటే నాల్గోపం గు రూపాయ. కృతపదండి. సం. ఆది నారాయణ శాస్త్రి, ఆన్ని సాఫ్ట్ వేర్ దొంగన. ఆంగ్లంకేవే ప్రెస్ కేస్. మద్రాసు.

నోటీసు

విశాఖపట్టణమునందు మధ్యభాగములో నున్న 22 ఎకరములు, 70 సెంటు విస్తీర్ణముగల బాబా తోటలు 20-7-1923 తేదిన బహిరంగవలమువేసి విక్రయించబడును. అది మిక్కిలి అనుకూలమైన ప్లాట్లుగాకూడ విభజించబడియున్నది. గృహనిర్మాణమునకు అనుకూలముగా నున్నది. సాకాశము ఏర్పాటుచేయవచ్చును పట్టణము ఈభాగమునందే విస్తరించబడును. అమ్మకము మౌతులవిషయమై ఈ గుంటునానామ ప్రాసిన వెలుగును.

A. V. Bhanaji Rao,

Guardian to the minor Proprietrix of Shermahamadpuram Estate

Head office: - CALCUTTA.

బెట్రిసు రైసుహల్లరు అండు పాలిషరు

693

నెం 1, 2, 7 రుల రైసుహల్లరులు ప్లాకులోనుండి తక్షణమే యివ్వబడును. ఈ హల్లరులకు విడిభాగములు ఎక్కువను సిద్ధముగానున్నవి. కిరణైక్రూడు అయి ఎంజనుల పోటీ ధరల చొప్పున కష్టమయ్యేయబడును. కలి యొకరికి మిద ఆర్థము పంపుటకు మునుపు మా ధరలను పోల్చి చూడగోరవలెను.

B. D. BERY & Co.,

8 Sembu Dos St, Madras.

ప్రకటన

మదరాసు గవర్నమెంటు మ్యూజియములో బ్రాన్సు (ఒక తరహా కంపు) లోహపు వస్తువుల సముదాయమున్నది. ఇందులో చాలవరకు పాతలనుండి అప్పుడప్పుడు త్రవ్వబడినవి సేకరించబడినవి ఆంధ్రుల చాలామట్టుకు క్రమమైన రక్షణలేక జీర్ణమై పోవుచున్నవి. అందులో కొన్ని, వాటి ఉపరిభాగము చెడి పలుచని పచ్చరంగుల రూపరహితమైన ఒక పొడిగా మారిపోయి బాగా తుప్పుకట్టినవి. 81 పెద్ద విగ్రహములును, 71 చిన్న విగ్రహములును చాలా చెడిపోయియున్నవి. 35 పెద్ద ప్రతిమలును, 24 చిన్న ప్రతిమలును అంతగా చెడిపోనివి గలవు. వీటిపై తుప్పుకట్టిన భాగము తడించబడవలసి యున్నది. బ్రాన్సు లోహపు వస్తువులను రక్షించుకనిలో విశేషవిజ్ఞానమును, అనుభవమును కలిగినట్టియు, పై జెప్పబడిన కనిని ఒక్కో నిష్టమున్నట్టియు, స్వతంత్రులు అనగా శిల్పులు కావలసియున్నారు. వారు 1923 సం॥ జూలై నెల 15-వ తేదీ నాటికి క్రింద సంతకము చేసినవారికి చేరునట్లు దరఖాస్తులు వంపుకోవలసినదిగా కోరడమైనది. వారు దరఖాస్తులతో వారు ఏ లేటుచొప్పున క్రతిఫలము కోరేది తెలుపుకోవలసినది.

ఇ. బార్నెసు,

ఆర్కింగు సూపరింటెండెంటు, గవర్నమెంటు మ్యూజియము, చెన్నకట్టణము.

కావలెను

ముద్రితములగు ఆంధ్రగ్రంథములు

గొప్ప గ్రంథాలయము నొకదానిని స్థాపించుటకై నవలలు నాటక ప్రబంధములు పురాణములు వాఙ్మయములు శతకములు చరిత్రములు మొదలగు సమస్త ముద్రితాంధ్రగ్రంథములును కావలసి యున్నవి. తమగ్రంథాలయములలోని గ్రంథములను విక్రయించ దలచిన గ్రంథాలయాధిపతులు గ్రంథకర్తలు-మున్నగువారు-తమతమ యొద్దగల గ్రంథములను వాని వెలలను జెల్పుచు వెంటనే ఈ క్రింది యడ్రస్సునకు వ్రాయవలెను.

గ్రంథాలయము. ౧/౧ ఆంధ్రపత్రిక.

212, పోస్టుబాక్సు, మద్రాసు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి (1)

శ్రుగువటి

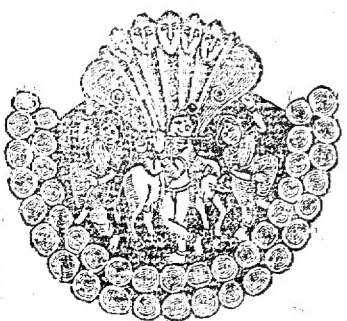
శ్రుగువటి

బహువర్ణరమణగ మనుజుల మాత్రా భార్యమునుండి చిముతక గ్రవించుచుండెడి, తెల్లతెగ, పచ్చతెగ, రక్తతెగ, నీరు చురుకు, కాశీత్రణము, మాత్రము బొట్టు బొట్టు బహుట మాటి మాటికి మాత్రము విసర్జన చేయుట, పొత్తికడుపు నరములు విగ్రహములు, మాత్రము వచ్చినట్లు అనుమానము గలుగుట, యిటువంటి లక్షణములు గల తెగతెగ సామాన్యములను మొదలంట, నివర్తితమును, మరెయి నూతనముగ సంభవించిన తెగతెగములను 48 గంటలలోపు గుణమును బొందించును. మాత్రసాళమును, కస్తీతి (అనగా మాత్రపుత్తి) శుభ్రపరచి నరములకు ఆధిక బలమును కలుగ జేయును. క్రయము బుడ్డి 1-కి రూ. 1-12-0 ప్యాకెండు మరి, పోటీజ వడ్డెరాటు జేడగా నివ్వవలయును. మా మందుల బాపిలెను, కొరవారికి ఉచితముగా పంపబడును.

ఆయుర్వేదాశ్రమం, నెం. 41 ఆచారప్పనీధి, మద్రాసు.

తంజిఅడ్రస్:-పండిట్, మదరాసు.

నవ్వుకము, న్యాయము, యథార్థముగల దుకాణమునందే

మీరు లావాదేవి చేయుటకు ఎప్పుడును వ్రయత్నింపుడు.

చిన్న బిడ్డలు, బాలికలు, స్త్రీలు, మున్నగువారికి కావలసిన ఉచ్చిబిళ్ళలు, జడబిళ్ళలు, నాగరములు మొదలగునవి అమ్మకమున సిద్ధముగా నున్నవి. సవరము బంగారు, సీమవెండికి పూచీ నిచ్చెదము.

ఒక సవరము ఎత్తుది వెండిరేకు, లక్క, మజూరి వేరి ధర. రు 26

1 1/2 సవరము " " 36

2 సవరము " " 44

(1) ఉమ్మడి రామయ్యతెట్టి, గురుస్వామి తెట్టి కంపెనీ, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

కావలెను

ఇదివరలో లేజర్ బాగాలలో మా వ్యాపారమును కృత్రిమములపై ఏబింటు కావలెను. చిలుకుగా పనిచేయుటకై రీకి తోము, కమిషను ధారాళముగా ఇచ్చబడును. మా అమ్మకముకు పూచీయియ్యలెను. రు.100 వరకుగా రేజర్ వలెను, ఇతర వివరములకు ఈ దిగువ తెలుపబడిన విలాసమును వ్రాసిన తెలుపబడును.

మనదరు, ఆంధ్రా ఆయుర్వేదిక్ ఫ్యాసి, లిమిటెడ్ 185, మాంటురోడ్డు, మద్రాసు.

MONEY Making Book.
"Key to fortune" (in Press.)
Sent FREE on request agents, and supplies of Patent medicines, Books, Watches, Clocks etc., at cheapest rates.
Apply to Pearl & Co
Victoria Gardens, Bombay.

రత్నపురుష లేహ్యం

సుఖవ్యాధులవలన, ఇతర కారణములవలన, కలిగిన శుక్ర స్వమును పోషించి బలముకలుగ జేయును ఈమూలికా మహిమ తెలియవారుండరు. విశేషించి వ్రాయ నవరము లేదు. శే 1-కి రు 3-4-0 లు. పెగలేహ్యము- అన్ని పె-రోగములను అద్భుతముగా తుడుర్చును. బుడ్డి 1-కి 1-8-0. కేటలానుఉచితము

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

బహుమానము
వైద్యవిద్య
ఆయురారోగ్యైశ్వర్యములకు మార్గదర్శి
అన్ని భాషలలో దొరుకును.
డాక్టర్ వైద్య నారాయణజీ శేకవడ,
(3198) 21, చినబాబుగోడ్డు, మదరాసు.

అద్భుత ఫలగ్రంథము

బాతకరత్నము 1 భాగము :- దీని గవాయము కలన ఎరిబాతకములను వారు వ్రాసికొనవలెను. దీనియందు ఆశేక రహస్యములు గలవు. త్వరలో కొనువారికి అర్థభరమ రు 1-0-0 మాత్రమే బాతకరత్నము 2 భాగము అమ్ములో నున్నది. ముందగా ఎద్వాన్సు పంపిచో రు 1-8-0 మాత్రమే. పిమ్మట రు. 2-0-0 యీ రెండు భాగములు చదివినచో జ్యోతిషులగుదురు.

గ్రేటు యిండియాన్ జ్యోతిషాలయము,
భాంకీట, విశాఖపట్నంజిల్లా.

ఆంధ్రా ఆయుర్వేదిక్

ఫార్మసి లిమిటెడు

185, మాంటురోడ్డు, మద్రాసు

నోటీసు

మద్రాసు, బార్టిబొనులో నుండు కాలాదారల సౌకర్యార్థమై గోవిందప్ప నాయుపిధిని వెంకి రు భద్రనము నడు బిద్రాంది దొవధాణమును స్థాపించియున్నాడు, ఆయుర్వేద భూషణ పండిత్ ఎమ్. దొరస్వామి ఆయుర్వేద. ఏ. కె. ఏ సి ఆవర్ గ శో ఇచ్చుట ప్రతిదిము ప్రారంభ, సాయంకాలములందు ఉండును. ఆదివారములందు తప్ప తప్ప రోజులందు క్రతిది సమునందు సాయంత్రము 6 నం ముగిలుకొని 7 గంటలవరకు డాక్టరు ఆ. య్యోతి డి. ఏ, ఎమ్. డి. సి. ఎమ్ గారి సుహృదు కూడ పొందవచ్చును.

హైకోర్టు వార్తలు

[గౌ. న్యాయదేవదాసు, అడ్వకేట్]

హత్య కేసు

కృష్ణాజిల్లా సెషన్స్ జడ్జి పి. సి. లూబో గారు ఎల్లక్వి-లక్ష్మీదేవి యను నామ హత్యగావించినందులకు, వీరిని శాగ న్న అనునారడు అనాత్యుడ (ప్రోత్సాహపరిచినందులకు, ఇరు వురికిని తిరిగి విధించియ్యవలెను.

కేసునందరకు లివి: డిసెంబరు 13, 1922 నాటిరాత్రి నిందితురాలు (ఎల్లక్విదేవి) భర్త ఎల్లక్వి మోకటప్ప విషముతో కలిపినవస్తువును పుచ్చుకొని చచ్చినదియు, ఆతనిభార్య (మొదటి ముద్దయ) అనాటిరాత్రి భోజనమునకు వస్తుచూచులో ఆకా నైటుఆను విషవదార్థమును కలిపియిచ్చినదియు, అందుమీదట ఆతనిరాత్రి మైపిమ్మట మోకటప్పను చనిపోయినదియు (ప్రాసి హ్యుమనుమోషన్ రిజెక్షన్, రెండవముద్దయ వీరిని శాగన్నయను నారడు విషవదార్థమును మొదటి ముద్దయ కిచ్చిండున- సాత్య ప్రోత్సాహ మొనర్చినదియు ఆకనివయ శరణు, చనిపోయినారనికని ఆకనిభార్య-మొదటి ముద్దయకని భరణ మునకు పూర్వము కొంతకాలము నుండు స్వర్గము నుండెననియు, ఎల్లక్విదేవి నరసింహరెడ్డి సరిగా చూచుచుండుట లేననియు తెలిసెను.

శాగన్నయార్త లిరువురును ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగ తీర్పుల నొసరిరి. గౌ. న్యాయ అడ్వకేట్ ముద్దయ లిరువురిని హత్యనా, హత్యప్రోత్సాహమును 802 వ శెక్షను క్రింద శరణులంగ భావించి సెషన్స్ జడ్జి తీర్పును ఖాయముచేసెను. గౌ. న్యాయదేవదాసు ముద్దయల కార్యములు 812 వ శెక్షను క్రింద శరణులంగ కరిగించింపబడినదియు, గాఢము చేసి: ట్టు 328 వ శెక్ష ను క్రింద శరణులంగుననియు తలచి ఒక్కొక్కరికి 5 సంవత్స రముల కఠినశిక్ష తీర్పుచేసెను. మొదటి ముద్దయ యుద్దేశ్యము హత్యగాదనియు, ఆపహరణమునకు తప్పై భర్తకు ప్రేమ అధిక ముగ గలుగునని ముద్దయ భ్రమపడి కుండవచ్చు ననియు దేవ దాసుగారు తలచిరి.

ఇరువురు శాగన్నయార్తల తీర్పులందును భేదముండినకే నును మూడవశాగన్నయార్తకి విచారణకు బంపుటకై ప్రధాన శాగన్నయార్తయొక్క తీర్పు నరీక్షించబడును. ముద్దయలవక్తమున పి. మార్కండేయులుగారు శాగన్నవాదిగనుండి ఆపీలు వెలిప ను చాటుచునేరి.

వ్యభిచారపు కేసు

(గౌ. రామేశం, వ్యాలెసు)

కింగుకు హైకోర్టునందు జామీను ఉత్తరు వొసగ బడుట

నిన్నటిదినము ఎగ్మూరు ప్రధాన మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో వ్యభిచార శరణునకై 6 నారముల విడితీరు కిక్కి విధింపబడిన ఎల్. హెచ్. కింగు పక్షమున-జామీనుకై నిన్న మధ్యాహ్నము హైకోర్టు నందు జామీను అర్జీ పెట్టి బడిన. గౌ. న్యాయరామేశం వ్యాలెసుగారు అయ్యిరై విచారణ చేసిరి, కింగుపక్షమున డాక్టరు ఎన్. స్వామిశాస్త్రి, వి. ఎల్. ఎలిరాజుగారు ఆర్జీ తెట్టిరి. డిస్మిస్ కోరుతున్న క్యాభిలీతుడొరొ తి డిస్మిస్ (డిస్మిస్కోభార్య) ప్రాటయెంటు-అగుటచే వారివపురి వివాహము ప్రస్తుతమైనది కాదనగది మొదటివాదము. వారి వపురి వివాహమునగుర్చిక అసలు వివాహపు రిజిస్టరు ఎగ్మూరు ప్రధాన మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో చాటుచు చేయవలసియ్యవలెను. అట్లుగాక, ప్రాసిహ్యువ ను విత్తమున, వివాహపు రిజిస్టరులో నుండి ఒక నకలు మాత్రమే చాటుచు చేయవలెను. ఇది అక్రమమునకర్య. ఈయది రెండవవాదము. ఎగ్మూరుకోర్టులో, డిఫెన్సువక్త పు సాత్యనంతము నొగిసిన పిమ్మట ప్రాసిహ్యువనుపక్షమున క్రొత్తగా నిరపున సాత్యము విచారణ చేయబడిరి. ఇదియు అక్రమమునకర్య. ఇదిమూడవ వాదము డాక్టరు స్వామిశాస్త్రిగారు ఈమూడుముఖ్యమైన యాద్యములను దెలుపుచు ఇంకను కేసువిచారణయందనేక లోపములు ఉండెనని వాదించిరి.

గౌ. న్యాయమూర్తి లండన్ క్వంట్రాడి రూ 1000 లక్షనను ఒక్కొక్క న్యూరిటి రూ 500 నకును ఇరువురు ప్యూరిటిలైసెను, జామీను ఉత్తరువు నిచ్చిరి.

పార్లమెంటులో భారతదేశ వ్యవహారములు

నైజాముకు బీరాదులను ఇచ్చివేయుట కమ్యూనిస్టు ప్రచారము

అండకా, జూలై 9:— అంగ్ల విశ్వవిద్యాలయమునందు జరుపు భారతవిద్యార్థులకు కమ్యూనిస్టు ప్రచారము కరిగియి జేయుచున్నారని, బ్రిటిషురాష్ట్రములలో లాభముకొరకు బంపు చున్నారని నెహ్రూమీజు కొందరిని ఇండియాలో కమ్యూనిస్టు ప్రచారమును వ్యాపింప జేయుటకు ప్రయత్నించు చున్నారని, ఆకాశవాణి ద్వారా ఆవుజేయుటకు ఎట్టిచర్యను దీసికొనెదనని కామన్సువర్గాల కృష్ణుల సర్ చార్లెస్ ఏట్లు గారడిగిరి.

ఏట్లుగాను కెప్టెన్ సంగతి నిశ్చయమున తెలిసినచో తగిన చర్య దీసికొనబడు నని వింటర్ట్ క్లౌఫర్డు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

నైజాము-బీరాదులు

నైజాము తరపున ఇంగ్లాండుకు బోయి బీరాదుల వరిపా లన నూ ను మర ఆ నైజాముతర కేసు తేయుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారిలో మాట్లాడిరమ్మని సర్ అలీఖాన్ గారికి జి త్తపెను ఇచ్చిననంగతి నిజమేనా అని యింగ్ల భారతదేశవార్తాపత్రికలలో ఇట్టిచూచవలను జూచితి ననియు, ఇ-తరకు తమకు అధికారము కలుగునలెదననియు, ఈ విషయము హిందూజాతీయ సాధికారమును సంబంధించిన కృత్రి విషయమనియు ఇండియా ప్రభుత్వమువారిద్వారా తెలియజేసిన గాని పీజుప్రభుత్వ గా రివిషు జుమై ఏమియు ఆలోచించ రనియు వింటర్ట్ క్లౌఫర్డు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

కలకత్తా పీజికోట్టు స్వతంత్రముగా నిర్మించబడిన హాల్వే: స్థాపనము గూర్చి ఎదరును ఆక్రమముగ నుండుటగూడె

అల్లరులు కేయమున్నారని బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు తమకు తెలియజేయలేదనియు ఈ స్వరణ విన్నాము లన్నియు చెమ్మచెదరకుండ గాపాడుటకు తగినచర్య దీసికొనబడునని యు ఈ స్వరణ విన్నామును పాడుజేయ వలయుకొన్నవారి ఉచితరీతిని కనినముగ కిక్కిరు లైరనియు వింటర్ట్ క్లౌఫర్డు ఏట్లుగారికి బయలిదెను.

ఇటీవల లండనులో ప్రస్తావించుచు బ్రిటిషు శాస్త్రాభ్య సును కల్గించినగాని ప్రపంచవరితర్రసము గొప్పగ జరుగుటకు పీలులేదని గ్రహించినవారిలో ప్రభుత్వము కారలు మార్కును గాక యనియు ఇండియాలోనున్నవారు జర్మను ఏజంటులు ప్రపంచ వరితర్రసమునకై చలుకుగ ప్రయత్నించుచుండినదియు అంగ్లాతీయ అధిక పరిస్థితులు సోపియుట రషియాను నాక మొనర్చినపుడు బోషివిటలు ప్రధాన కార్యాలయమువారి సహాయముతో బోషివిటలు ఇండియాలో పనిచేయుటకు ప్రా రంభించినదియు ఈ బోషివిటల ప్రధాన కార్యాలయమును లండనులో నెలకొల్పినదియు భారతదేశమును బ్రిటిషు సామ్రా జ్యమునకు ఉపదేశకరము నున్నదనియు, సిడెకోహం ప్రభుత్వ తెలియజేసెను. తెనియు ఈ బ్రెట్టె పుస్తకముగూర్చి గూడ ఇదే తెప్పనను. ఇంగ్లాండులో సోపిలియు బయలుదేరుటచే కి యుభద్రవము బయలుదేరిన. కార్యకర్తలను చారును వర్తక సంఘముచారును సోపలియును ఆరంభించిరి - సోపలియును అనగా అందరకును సమానస్వర్యములు కుట దీనికరిగెనను. ప్రధాన కార్యము విదేశములనుండి వచ్చినవారే. ఒకగురిబెట్టు కొని కట్టుదిట్టముతో ఈశాన్యమునకు పోయియున్నాడు. అయి చే అందరును కలిసి ప్రయత్నించిన సాధిపగలము నిష్పన్నాభ్య మును ప్రపంచ మందంతటను యుండుట కలనడినది. దీనికరిగెనను సోపిలియుల ప్రోద్బలము. పీజికోటునుండి దొంగిలించబడి వచ్చు చున్న మొత్తమును ఈపనికి కనియోగించు చున్నారని. ఇంగ్లాం డులో కుట్రలను బంతుకను, హత్యలను గావించుటకును ఈ సామ్యును వాడుచున్నారని సిడెకోహం ప్రభుత్వ తెలియజేసెను.

నిర్మలత్వము మితత్వము కలిసియున్నది

యిందుచేతనే కోకో టైను ముఖ్యమైన ఆహార పదార్థముగా సిపార్సు చేయబడుచున్నది. కోకో టైను వాసన, రంగులేకుండ, స్వచ్ఛముగా కొబ్బరికాయనుండి తయారుచేయబడినది. అది చేతితో తాకబడుటలేదు. కలవడము, అకరిశుద్ధమైన వస్తువులు చేరకుండుటచే నెయ్యి, కొవ్వు, వెన్న మొదలగువాటి కంటెను శ్రేష్టమైనది, సరసమైనది.

కోకో టైను

అను వంటనూనె మిక్కిలి ప్రశస్తమైనది

అది కొబ్బరికాయలనుండి తయారగుటచే మిక్కిలి సదాచారులైన హిందువులుకూడ నెయ్యికి బదులు వంటచేయుపదార్థము అన్నిటియందును వాడ వచ్చును. అది ఎప్పుడును నవీనముగాను, శుద్ధముగాను ఉండును. చిక్క-కట్టుటకు అవకాశము లేదు. అది మద్రాసునందుమాత్రమే ? గవర్నమెంటు ఆఫ్ ప్రెసలలో వాడబడుటయే దానియొక్క విలువ శుద్ధత్వమునకు తెగిన నిద ర్శనములు. పలసరికలులమ్మ దుకాణావారు అందరివద్దను దొరకును. హనుబుడ్డి 15 రుపాయ 0-15-0 లు చొప్పునదొరకును. అట్లుదొరకనిచో నేరుగా నూకే వ్రాసిన పంపెదమా.

BEST & Co, Ltd.,
Manufacturers Pondichery & Madras

వాతావరణస్థితి

1923-వ సంవత్సరం జూలై నెల 11-వ తేది బుధవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	గత 24 గంటలలో ఉష్ణోగ్రత	గత 24 గంటలలో అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత	గత 24 గంటలలో తక్కువ ఉష్ణోగ్రత	గత 24 గంటలలో వర్షపాతము	గత 24 గంటలలో తేలికపాటి వర్షపాతము
గోపాలపురం	8.81	81.1	0.19	0.82	8.66
కోరాట్ల
వికాసపురము	94.0	82.0	0.13	0.49	0.25
కాకినాడ	101.7	0.6	0.59	0	5.10
మచిలీపట్నము	94.3	90.9	...	0.95	4.01
గుంటూరు
కర్నూలు	0.86	...
బళ్లారి	88.4	78.9	0.02	0.71	1.25
అనంతపురం	0.25
కడప	0.02	0.22	1.79
నెల్లూరు	94.4	74.7	...	0.62	0.89
మద్రాసు	97.0	79.8	...	1.49	0.75
కడపూరు	101.0	80.0	...	1.86	0.56
నెల్లూరు
తెలంగా	86.4	71.4	...	0.66	1.85
కొడలపల్లి	98.4	68.8	0.24	0.16	1.89
తెలంగా	96.7	77.0	...	1.12	0.83
పాపిరేడ్డి	10.0	79.0	...	0.94	0.04
పుదుచ్చేరి
మధుర	91.2	72.6	...	0.25	2.02
పొన్నూరు	91.0	77.7	...	0	1.35
అమలాపురి	0.31	0.26
అమలాపురి	82.0	71.7	0.08	22.12	3.85
కొచ్చిన్	78.7	71.6	1.44	45.28	5.40
కాళికట్టు	81.5	72.1	4.21	38.79	6.96
మంగళూరు	87.9	74.8	...	48.76	9.12
బెంగళూరు	84.0	66.6	0.90	2.68	0.87
మహబూబ్ నగర్
మెదక్	65.4	80.2	0.10	9.84	9.64
రైచూరు
హైదరాబాద్
కాకతీ
చిత్తూరు
బొంబాయి
మలాపురం
కొడైకనూరు	61.0	52.2	0.19	2.54	2.06
ఉదకమండలము

సూక్ష్మము:— బండరలో ఉరుకులు ఉరిమెన. చినుకులు పడినవి. మబ్బులు అసలుచుట్ట బట్టివని. వికాసపురములో పగటివేడిమి 8.8 డిగ్రీలు తక్కువ.

దక్షిణ:— కర్నూలులో 0.23 అంగుళముల వర్షపాతము కురిసెను. మబ్బులు ఒకపాటు ప్రకటనయ్యెను. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మబ్బులు ప్రకటనయ్యెను 8.8 డిగ్రీలు తక్కువ. కడపలో వాతావరణము 2.4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నూలు:— ఆకాశము మేఘావృతమై యున్నది. నెల్లూరులో ఆంధ్రప్రదేశ్ లో వాతావరణము 2.1 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కడపలో వాతావరణము 4.5 డిగ్రీలు తక్కువ.

సి. చెంగల్పూరు యొద్దలియారు

వాతావరణ కార్యదర్శి.

స్వరాజ్య పక్షము

అర్. కే. సిద్ధాగారి రాజీనామా

కొడైకనూరు స్వరాజ్యసంఘకార్యదర్శియగు సింఘ కృష్ణస్వామిస్వామిస్వామి కార్యదర్శియగు సింఘ సిద్ధాగారి ఆ రాజీనామాను గూడ రాజీనామానిచ్చిరి. కారణము తెలియదు. (ఆ. 12)

అఖిలభారత కాంగ్రెస్ స్థాయిసంఘసభ

భారత కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులెల్లరును రాజీనామా నిచ్చిరి

క్రొత్తగా సభ్యులను మరల నెన్నుకొనిరి.

అధ్యక్షులు: దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్యపంతులు.

ఆంగ్లీషు దగ్గరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు, శ్రీ రాజేంద్రప్రసాద్ గారు,

మరియు మహమ్మదీయసభ్యుడును కార్యదర్శులునెన్నుకొనబడిరి.

నూతన కార్యనిర్వాహకసంఘములో శ్రీ రాజగోపాలాచారి, దేశపాండి మున్నగునాయకులెన్నుకొనబడిరి. వివరములు ముందు ప్రకటింపబడును.

అవసరసభను కలకత్తా కాన్వెన్షన్ లు

అగ్రము నెలలో బొంబాయిలో అవసర కాంగ్రెసును పరిపాలన జరుపునట్లు స్థాయిసంఘమువారు తీర్మానించినవారై వివిధ బాధ్యతలచేత చలించి ముఖ్యదారుగా కలకత్తా కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంలో పాల్గొంది అవసర కలకత్తాలో జరుపునట్లు నిర్ణయించిన ప్రభుత్వము పాక్షికముగా నున్న వంశరావు కాంగ్రెసు కార్యదర్శి దావూరు క్రమశిక్షణామండలి నిన్న 10 వ తేదీన కలకత్తా వెళ్ళెను. (ఆ. 12)

అగ్రము మార్కులు ఒక పానకు 1250000 సమానముగా నికరమునున్నది.

కార్మికవ్యవహారములు

బొంబాయిలో గతయేటిలో మాసమున కార్మికులవివాదముల సంఖ్య 11 నుండి మే నెలలో 10 కి తగ్గి వనియు, వారి మానివేయబడిన యవసరము 5 వివాదములలో మే నెలలో మూడే మే కలిగి వనియు, కార్మికులు తలయొడికి సంవత్సరమునకు 12 పానకు ఉప్పును పొందకపోయినందున తీవ్రగతెత్త ప్రకటించెను.

పోస్టు ప్రకటనము:— కొలంబోమిదుగా దక్షిణ

అగ్రములో పోస్టు మద్రాసు దెవరంపాస్తాఫీసులో జూలై 12 వ తేదీ సాయంత్రం 6.35 గంటలకు కట్టివేయబడును.

నర్తన్ - టీడ్

రంగులు

వార్షికులు

యింటికప్పులు.

రకము

మితవ్యయము

చాలాకాలము మనుట.

యివివ్రతగాలను నర్తన్ - టీడ్ రంగుతో కొనబడుచున్నది ప్రతిదబ్బాపైనను లోపలనంశుర దివివరముగా తెలుపబడున. అందులో నన్ను సమస్తయొక్క శ్రేష్ఠతను గాఢించి సందేహించ నవసరములేదు.

ప్రతిగాలనుకు మీరు చెల్లించు ధర ప్రకారము మా పోటీదారులు మీరు యివ్వజాలరు మీరు పుచ్చుకొను ప్రతిదబ్బాలోను తృప్తి కలమనుండును అగ్రము వలెము యివ్వబడును.

ధరల బాబితాకును
రంగుల కార్డులకును
వ్రాయును

BEST & Co Ltd.,

Post Box No 63

MADRS,

జన్మి ను పక్ష పరిపాలనము

సంస్కరణముల ఫలితములు

స్థానిక స్వపరిపాలనము

సింహావలోకనము

చెన్న రాజధానిలో సంస్కరణశాసనము ప్రకార మేర్పడిన శాసనసభ లీమూడు వత్సరములు నెట్లు పనిజేసెనో విమర్శించుచు మాకొక సుప్రసిద్ధ విశేషమును పంపిన వ్యాసవరంపరలో రెండవ దాని నీ క్రింద ప్రచురించుచున్నాము:—

మాఖ్యమగు సమస్థలపట్ల శాసనసభయందు అధికార పక్షపునభ్యుదయై యిరలునూత్రములకు విరుద్ధముగ నందె నని మొన్నటి వ్యాసవరంపర తెలిపిరి. వ్యక్తి సంఘమతస్వా తృప్త్య విషయములగుంచి శాసనసభయందు చర్యలు జరిగినపుడు మానవస్వత్వముల నజాతులై పీరు ప్రహత్నించిన విధమును సంపూర్ణముగ వివరించినది. క్లుప్తముగాక స్థాపించుట ఈ పక్షమువారి ముఖ్యోద్దేశము. నోటియిన ఇటీవలకును వారిచే ప్రకటించబడిన కార్యక్రమమునందు తెలుపబడినది. ఈ అంశమును విమర్శించుచు ఈ మాధునంతర్వచనము జన్మి నుపక్ష మువారు అవలంబించినవైఖరి, తాము ప్రకటించిన సూత్రములకు సంపూర్ణవిరుద్ధముగ నున్నదని స్వరాజ్యకృత్రి (వాసిడి) ఎన్నికల సమయములందు ప్రకటింపబడిన ఇట్టి కార్యక్రమముల నిజమగు విలువను తెలిసికొనవలయునని స్వరాజ్యకృత్రి హెచ్చరించినది. శాసనసభయందు జన్మి నుపక్షము వారు అవలంబించినవిధానము స్వాతంత్ర్యసూత్రములకెట్లు విరుద్ధముగ నున్నదో తెలుపవలయు నను ఉద్దేశముతో మొదటివ్యాసము (వాసిడి) ఎన్నికల సందు స్వపరిపాలన సంఘములను అభివృద్ధిపరచువిషయమై మంత్రులు వారి ఆనవలను అవలంబించిన విధానము, గానించిన కృషి వివరింప ప్రయత్నించెదను. స్థానిక స్వపరిపాలన ప్రతిష్ఠానముల విలువ మొదటిసారియు ఎల్లరచే ల గీకరింప బడియున్నది. కావున మంత్రులకు సర్వ స్వాతంత్ర్యముగల ఈ కాభాపరిపాలన మెట్లు జగన్లో వివర్ణించుట యుక్తము.

జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు

1882 కలెన రివ్యూ ప్రభువుగారు భారతదేశమున స్థానిక పరి పాలనము అభివృద్ధిపరచుటకై తమ విధానమును ప్రకటించెడినది మొదలు, భారతీయులకు పరిపాలన విషయములందు ఆనభవిము గలుగుటకు స్థానిక స్వ పరి పాల న సంఘ ములు చక్కని స్థానికములని ఎల్లరు తలచుచుండిరి. కాని మి. బో. మ. రివ్యూ ప్రకారములు అయినను వచ్చునంతరకు లోకము బోర్డులపరిపాలనము అధికారముచేతియందే యుండె ను. లోకము బోర్డులను అధికారము స్వాధీనము చేయవలయునని విషయము 1910 వ సంవత్సరము: శాసనసభయందు చర్చయై తే బడినది. ప్రభుత్వసభ్యులుగ నున్న డి. శ్రీ. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు తాలూకాబోర్డుల ప్రాముఖ్యతను వివరించుచు గొప్పఉత్సాహ స మెనుగిరి. తాలూకాబోర్డులను పరిపాలించుటకు గో. శ్రీ. శ్రీ. టి వారు కావలయునని చెప్పిరి.

ప్రభుత్వము అధ్యక్షుని ఎన్నుకొను అధికారము మాదు తాలూకాబోర్డుల కియ్యబడినది. ప్రభుత్వముగ ఈ అధికారమును అన్ని తాలూకా బోర్డులకును ప్రభుత్వమువారి నుగిరి. తమ అధ్యక్షుని నెన్నుకొను అధికారము నెల్లూరు మధురజిల్లాబోర్డులవారికి ప్రభుత్వమువారి నుగిరి. ఇతర జిల్లాబోర్డుల అధ్యక్షులను నియ మించు అధికారము ప్రభుత్వమువారి కిచ్చెను 15 తేదీ 16 జిల్లా బోర్డులకు అధికారములే అధ్యక్షులకు ప్రభుత్వమువారు నియ మించిరి. 1920 సంవత్సరమున లాంజిబోర్డుల యొక్క యా మునిసిపాలిటీల యొక్కయు అధిక రములను స్పష్టపరచుటకు ఒక బిల్లును సర్ పి రాజగోపాలాచారిగారు శాసనసభయందు ప్రవేశపెట్టిరి.

మాంలేరు చెలమ్యుధర్వ నివేదికమునందు వారు ప్రాసిన మాఖ్యమగు మాధునివిషయములను గమనింపవలసి యున్నది. స్థానిక సంఘములు సంపూర్ణముగ అధికారముల వశములనుండి సాధ్యమైకంతరకు అధికారముల ప్రాముఖ్యత తగ్గలయిననుట ఒకటి, బాధ్యతాత్మక ప్రభుత్వభాగమురాష్ట్రముల దుష్కృతి మల యనముకు చెడెడిది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సంపూర్ణముగ పూర్ణ మెంటువారికి బాధ్యులై యుండవలయు ననుట, మూడవది. స్వపరిపాలనము కేంద్రప్రభుత్వము నుండిగాక స్థానిక సంఘముల

వ్యాపార అభివృద్ధి చెందవలయుననుట వీరి ఉద్దేశమని స్పష్టమగు చున్నది.

శాసనసభలో చర్యలు

మాతన శాసనసభ సమావేశమైన కొన్ని దినములకు తమ అధ్యక్షుల నెన్నుకొను అధికారము జిల్లాబోర్డులన్నిటిని ఇయ్య వలయునని కిరగావుగా రొ. శ్రీ. రామ్ నాథుని చెప్పిరి. ఈ విషయ మై సంస్కరణముల నివేదికమునందు మాదింపబడిన నిధానము నుదహరించి కిరగావుగారు తమ వాదమును బలపరచిరి. తాలూకా బోర్డులు తమ అధ్యక్షులను ఎన్నుకొనుచుండగ జిల్లాబోర్డులకు కూడ అట్టి అధికారమే ఇయ్యుట యుక్తమని రామ్ నాథునిగారికి గారు (జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు చెప్పిరి. జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షు లను నియమించు అధికారమును తమ పక్షమును నున్నదికి తెచ్చుటకు వినియోగించబడవలయును, అధ్యక్షుల నియమించు విధానము అ. త. మొదల: బోయి. మంత్రులచేత వై ష్టింప కూడవలసి మరయొక జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులను నియమించుట గారు చెప్పిరి. మరయొక జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులను వెంటటెంగా వై ష్టి గారుకూడ ఇట్లే చెప్పిరి. చర్చకు ప్రతిపక్షుల ముఖ్యుడైన మంత్రుగాని అధ్యక్షులు కొరక చర్చ జరిగి నెప్పుడు ప్రభుత్వ త్రైమిచ్చెదనని వారు చెప్పిరిగాని ఎందులకో చర్చ జరిగినది పిమ్మటకూడ వారు ప్రభుత్వ త్రైమిచ్చుచున్నారేను. కార్యక్రమము గు రామస్వామి మొదలిగా గంభీరముగ ఉత్సాహించుచు నుండిరి మారాజుగారి వాదమును ఆ ష్టింపించినా భూతితో తోగవయమై మంత్రులు ఆలోచించెదరనియు, జిల్లాబోర్డులపరిపాలన స్వామ్య క మనకు భంగముకలదునపుడు మంత్రులు అధ్యక్షుల నియమించు విధానములనుండించెద రనియు చెప్పిరి. వివేకవైతక అన్ని జిల్లాబోర్డుల అధ్యక్షులు ఎన్నుకొనవలవలయునని తీర్మానించుట యుక్త ముకాదని మొదలియగు చెప్పిరి. అధ్యక్షులను గు సవయ ములందు మాత్రమే అధ్యక్షులను నియమించు అధికారమును మంత్రు లును యోగించెదరని అభిప్రాయము, రామస్వామి మొదలి గారి ఉత్సాహములను సభ్యుల కేర్పడినది. జిల్లాబోర్డుల అధ్యక్షు లందఱు ఎన్నుకొనడగ అధ్యక్షునిమాత్రము ప్రభుత్వమువారు నియమించుట వివేకముగ నున్నది డి. శే. నగిరి రవుగారు చెప్పిరి. రామనాథురాజు, రామస్వామి వాయాడు, గోపాల కృష్ణమయ్య, బాలాశ్రీరావు వాయాడుగారు తీర్మానమునకు ప్రతి కూలముగ మాట్లాడిరి. తీర్మానముపై సభ్యులు, పుచ్చకో బడినది. అధిక సంఖ్యకులచే తీర్మానము నిరాకరింపబడినది.

అటవీమర్పులు

1921 కలెక్షన్లకు పి. బి. రి. లో చర్చ జరిగెను. 25 సంవత్సరముల గడచినది. ఒక్క జిల్లాబోర్డువారికే నను తమ అధ్యక్షుని ఎన్నుకొను అధికారమును మంత్రు గారిచ్చియుండలేదు. రామస్వామి మొదలిగారు చెప్పి నట్లు జిల్లాబోర్డులను క్షీణింపవలయునని ఉద్దేశముతో ఈ అధికారమును మంత్రులు తమ చేతియందే యుంచుకొనిరి యూ హించవలసియున్నది. ఆనంతరపురం, నిజాం ఆర్కాడు, కర్నూరి కత్తూరు, కోయి. బత్తూరు, కడప, గంపాల, గోదావరి, గుం టూరు, కృష్ణా, మలవార, తంజావూరు, తిరుచినాపల్లి, విశాఖ పట్నం జిల్లాబోర్డుల అధ్యక్షుల పదవులు ఖాళీయైగాని ఈ జిల్లాబోర్డుల అధ్యక్షులనుండి మంత్రులచే నియమించిరి. నెలసినాంజుగారు చర్చ సమయమున తెలిపిన భజనములు నిజమైవి. కొన్ని జిల్లాబోర్డులు తమ అధ్యక్షుని ఎన్నుకొను అధికారమును తమ కిప్పవలయునని తీర్మానములు గానించి ప్రభు త్వమువారికి పంపిరి. మరొకన్ని జిల్లాబోర్డుల సభ్యుల మంత్రు గారిని సందర్శించి తమ అభిప్రాయములు తెలిపిరి శాసనసభ యందు ఫలాను సభ్యులు ప్రశ్నించెడిరి. మంత్రుగారు విడిచి

టిని పోట్లించలేదు. తమ ఇష్టము వచ్చినవారిని అధ్యక్షులుగ నియమించుచుండిరి. కొన్ని సమయములందు అధిక సంఖ్యకులగు జిల్లాబోర్డు సభ్యులకు గిట్టినవారినిమాత్రం అధ్యక్షులుగ నియమించిరి. సంస్కరణములను తృప్తికొనించుట

జిల్లాబోర్డులకు స్వాతంత్ర్య మిచ్చక సంస్కరణవిధానము పండిలి మాఖ్య సూత్రమును బిల్లులవల్లమువారు తృప్తికొనించిరి. ప్రభాపరిపాలనమునట్లు వీరి కెంత నచ్చుకొ మున్నదో దీనివల్ల తెలిసి కొనవచ్చును. రివ్యూను ప్రభుత్వమువారి నిధానమును సంపూర్ణ ముగ అవలంబించునందున పరిపాలనాధికారములను అధికా రమును దొందెట దుష్కృత్యమగుచున్నదని సంస్కరణ నివేదికము నందు ప్రాయబడినది.

“దేశము స్వతంత్రముగ అభివృద్ధి చెందవలయునని స్థానిక సంఘములను స్పష్టపరచుట అత్యవసరము. స్థానిక సంఘముల ఎన్ని కలందును పరిపాలనమునందు ప్రజల తృప్తిచేయుట, పనిచేయు నట్లునట్లు అవసరము. రాష్ట్ర కరి పాల న ము నందును కేంద్ర ప్రభుత్వ పరిపాలన ము నందును మేము మాదిరించిన మార్పులవల లాభము కలుగవలయునని స్థానిక సంఘములు సంపూర్ణాభివృద్ధి గాంచవలెను. పునాది బిట్టుముగ తేవన్న భవనము నిజమనెదరు” అని సంస్కరణ నివేదిక పు గ్రంథ కర్తలు వ్రాసివారు.

ఈ సూచనలను అధికారపక్షమువారు పాటించలేదని స్పష్టమగుచున్నది. రాష్ట్రము స్వాతంత్ర్యము, జోమినియను స్వపరిపాలనాధికారము సర్వేర స్వత్ర్యము కొరకున్న వారు వీరే.

ఇండియాలో మేమునైన మంత్రులు వారిపక్షమువారు అధికారమునందు తమచేతియందే యుంచుకొన వలయునను ఆ కేంద్రమువలె యుండెడి. పరిపాలన విషయములందు పోరులకు అనుభవము కలుగజేయు కలయును అభిప్రాయము వారికంతగ రుదించలేదు. తన అధికారమును కడలకొనుటకు ఇచ్చెదని బూర్గుల టును దుపించుట కులభము. కాని ప్రభావతీక్షణులగు మంత్రులే ఈ విషయమున బూర్వకాటులకున్న ఎత్తుకై అధికార కాంక్షను ప్రకటించి యున్నారని. సంస్కరణములే అద్దమురా కున్న అధ్యక్షుల ఎన్నుకొను అధికారము అన్ని జిల్లా బోర్డులకును ప్రభుత్వము ఈ పాటికి ఇవ్వబడి సంకేతించినను కట్టిసంకే తములేదు. బిట్టు పక్షపు లాభముకొరకు జిల్లాబోర్డులను స్వాధీన పరచుకొని, జిల్లాబోర్డుల నందఱు తమ పక్షమువారిని సభ్యులుగ నియమించి ప్రతిజిల్లా నందును ఒక మును బలపరచుట కొక అధానము నేర్పరచు వలయును ఉద్దేశముతో అధికారపక్షము వారిట్లునెట్టిరి.

నామినేషను అధికారములను

దుర్వినియోగ మొనర్చుట

స్థానిక సంఘముల సభ్యులను నియమించు విషయమై అధికా రములకు ఎంత అభికారమున్నదో కొంత వివర్ణించెదను. జిల్లాబోర్డు సభ్యులకూ వాల్టనకును మండిన ప్రభుత్వమువారు తాలూకా బోర్డు సభ్యులకూ వాల్టనకును సభ్యులను జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు యూనియనుబోర్డు సభ్యులతో కాలవనకు సభ్యులను తాలూ కాబోర్డు అధ్యక్షుడు నియమించెడిది. ఇట్టి నియమములను చేయవలయును మహామృత్యుములు, నిప్పుకాములు, ఇతర అల్ప సంఖ్యకుల ప్రాతినిధ్యమును గమనించ వలయునని స్పష్టముగ నిబంధనలనుండ ప్రాయబడినది. ఈ అధికారమును జిల్లాబోర్డు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షు. తెల్లు ఉపయోగించవలెనో తెలుపుచు సంస్కరణములకు పూర్వము ప్రభుత్వమువారు ఉత్తేజువులను ప్రకటించి యున్నారు. మంత్రులు అధికారమునకు వచ్చిపిమ్మ ట ఈ సూత్రముల నన్నిటిని వీరు పాటించలేదు. నిప్పుకాముల కును ఇతర అల్ప సంఖ్యకులకును ప్రాతినిధ్యమునందగులై ఏర్పరపబడిన నామినేషను అధికారమును నెలాయించుటకు ప్రభుత్వమువారు చట్టనిర్మాటల ఉద్దేశములకు విరుద్ధముగ ఎన్నియో కార్యములు ప్రవర్తించియున్నారు. ప్రభుత్వము వారే ఇట్లుచేయగ జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులు ఇట్లేచేయ మొదలిడిరి దక్షిణకర్ణాటక జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షు డి శ్రీ అధికారము నెట్లు పయోగించిరో చూచిన ఈ అధికార మెట్లు దుర్వినియోగ మొనర్చు బడినో ప్రశంసపడును. కడపలో తాలూకా బోర్డు ఎన్నికలందు ఒకటిపోయిన పట్టణాధికర్షి వెంకటేశ్వర వాయాడు గారును తాలూకాబోర్డు సభ్యులగు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు నియ మించెను. అన్నిటికే ఆ తాలూకా బోర్డు నందు రి మండి కెట్లు 4 వారు కులం సభ్యులుగ నుండిరి. తిరుచినాపల్లి తాలూకా బోర్డులో 4 పిల్లలు సభ్యులుగ నున్నను మరయొక పిల్ల సభ్యు డుగ నియమించబడినది. పూర్వము తాలూకాబోర్డునందు 4 రు

తెలుగు సభ్యులుగ నున్నను కొందలరాయలదే గారు సభ్యులుగ చేర్చుకొనబడిరి. ఈవిషయమై కాననగఢాలో పలువురు సభ్యులు ప్రశ్నించుచును ఈ విషయమై వివరమును తెలియవని మంత్రి గారు చెప్పిరి. అప్పుడు నిజమేనామో తెలుసుకొనుటకు పాటింపవలయును. ఈ సభ్యులుగ చేరినవారితో సభ్యులుగ నియమించుచుండిరి. ఈ సందర్భమున ప్రభుత్వమువారు అనుమతించుచున్న విధానమును తీరముగ వివరించుచు ఉంది. సి. రాజగారు కానన గఢాలోను బట్టుకున్న సందర్భమును మాట్లాడిరి.

ఆం. సి. రాజగారు జిల్లా జైల్లో:—“తాలూకా బోర్డుల యందు ప్రాతినిధ్యము నివేశించునట్లు బాటలకును నామకలను కొంతయంది అభ్యర్థులు పాటింపవలయును. కొంతమంది ఈవిషయమును స్థానికస్వపరిపాలనకాని మంత్రిగారికి తెలిపిన కొన్ని ప్రశ్నలకును ప్రభుత్వమువారికి నువ్వయ్యె వివరములు తెలియవనియు, ఈవిషయములన్నియు తాలూకా బోర్డులవద్దకును చేరవలసియును అభ్యర్థుల కిట్టి పంపిన యాక్రమము నందునని మంత్రిగారు ప్రభుత్వమును వివరించుచుండెను. మూలము వివరించుచు పాఠ్యములోని పరిస్థితులను వివరించుచు మాట్లాడిరి. కందులకు స్థానికస్వపరిపాలనకాని మంత్రిగారికి కుదరవలయును చున్నాము.

మహాత్ములను గురించిన ముఖ్యము కృషినించుచున్న బోర్డులవద్దకును మేము అప్పటికి పంపవలసి యుండిన స్థానికస్వపరిపాలన కానిమంత్రి ఎందులకునీ చేసి ప్రశ్నింప సామాన్యముచున్నాను. తాలూకాలోని అభ్యర్థుల అన్ని బోర్డులయందుగా నామకలను ఖాయపరచుటకును ఆమోదించుటకు మంత్రిగారికి అధికారము లేదా? ఈవిషయమై వివరములను వారు పరిశీలించువాడేదా? లేక పరస్పరస్పర్ధలు ప్రబలుచున్నవా?

మంత్రిగారు జిల్లాకలెక్టరు కలెజిగారు సైదాపేట మునిసిపల్ సంఘసభ్యులుగ చేర్చుకొనబడుచున్న బాటలకు చేరినవారిని ప్రశ్నించుచుండెను. ఏకాగ్రము నల్లనోరు మంత్రిగారిని మాత్రమే మునిసిపల్ సంఘసభ్యులుగ చేర్చుకొనిరి. స్థానికస్వపరిపాలనకాని మంత్రిగారి వివరప్రాధికారమునల్లనోరు నిజమేనామో తెలుసుకొనుటకు స్థానిక సంఘముల సభ్యులుగ చేర్చుకొనబడుట లేనని తిర్మాంగిలనీ వచ్చుచున్నది. కావున ఈ మంత్రిగారు పీసీసీలకు అధికారమును రాగల మంత్రి ఇకలెను బెదార్డుముగోడను దూరకృషిగోడను ప్రజాన కాలమును విధానము ననుమతించెదనని నమ్ముచున్నాను.”

అధికారుల పునఃప్రవేశము

1920 సంవత్సరమునకు అధికారిత్వా కలెక్టరు జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగనుండిన అధికారుల తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగను యుండినారు. కొన్నిచోట్ల వీరే అభ్యర్థులుగనుండ నుండినారు. కలెక్టరుగారి దివసము ఆసీనుగారి బోర్డు సభ్యులుగను అభ్యర్థులుగనుండుట ప్రజాపరిపాలనా సూత్రములకు విరుద్ధముగ నుండునని 1920 సంవత్సరమునకు రాయల చేయబడిన లోకసభలోని చట్టమును బోర్డును సంపూర్ణముగ అనధికారుల నియంత్రణకును తగు ఏర్పాటులు చేయబడెను. జిల్లా కలెక్టరులకు కొన్ని ప్రశ్నలపై కారము లివ్వబడెను. ఈ చట్టమునై కాననగఢాలోని చర్చ నిగిగింపున కలెక్టరులు అధికారిత్వా సభ్యులుగ నుండవలయునని సురక్షము కాననగఢా యందు నిరాకరించబడెను.

బోర్డుల పరిపాలనమునకు అధికారులను సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముండవలయునని సూత్రములకు మంత్రిగారు వారికి గొంతుమెత్తిన సుప్రసిద్ధమగుచున్నది. ఈ మంత్రిగారు అధికారమునకు వచ్చినచోట అభ్యర్థులకి ఎన్నియో జిల్లాబోర్డులయందు కలెక్టరులను సభ్యులుగ నియమించుచున్నాను. ఈవిధానవిధాన జరుగించుట కెట్టిసహాయమును మంత్రిగారు లేకయుండలేదు. ఎన్నియో సంవత్సరములనుండి, బోర్డులను సంపూర్ణముగ అధికారులకేమి చేయవలయునని పాటుపడుచున్న వారికి మంత్రిగారు అనుమతించుచున్న విధానము వ్యాపకము కలుగ చేయుచున్నది. కొంతమంది జిల్లా బోర్డుల అభ్యర్థులు తమబోర్డులను పరిపాలించుట కష్టముగ నుండుటచే వారికి బలము కలుగజేయుటకు కలెక్టరులు సభ్యులుగ చేర్చుకొనబడెనని వివరించుచున్నది.

కొన్ని జిల్లాలలో జిల్లాబోర్డు అభ్యర్థులకును సభ్యులకును కొంతమైన అనుమతములే పరస్పర సంపూర్ణము అధికముగ నుండుట ఎల్లప్పుడును ఇట్టివివరాలనుగల సంతకములకును కలెక్టరుగారిని రంగమునీట్లు పరిమిత పద్ధతిగాను, తమ అభ్యర్థులకి ఎన్నుకొనుటపై వారిని ప్రోత్సహించినట్లు వివరించుచున్నది. అంతయుగలవు. ఏది ఎట్లున్నను స్థానిక

సంఘములు అధికారుల స్వాధీనమునం దుండవలయునని సూత్రములకు బోర్డుల అభ్యర్థులు బోర్డులకు కాన్పులయంద నుండవలయునని సూత్రములకును ఈమంత్రిగారు కట్టి నిశ్చయము గొరవము లేనని స్పష్టమగుచున్నది.

స్థానికసంఘముల భవిష్యత్తు

మంత్రిగారును రివియమై అనుమతించిన విధానము కలన ఒక ప్రశ్న ప్రాముఖ్యమునకు వచ్చినది. రాష్ట్రము నందలి రాజకీయ వివాదములను స్థానికస్వపరిపాలన సంఘములందు ప్రవేశపెట్టుట స్థానికస్వపరిపాలనాభివృద్ధికి లాభకరమా లేక నష్టకరమా? ఇంతకును స్థానికసంఘములందును మునిసిపాలిటీల యందును కలులుండెనుగాని రాష్ట్రమునందలి రాజకీయ కలలకును పీటినీ ఎట్టిసంబంధము లేకుండెను. గావ్యము నందు తమ పలుకుబడి కృత్రిమములను ఉద్దేశముతో ప్రతి బోర్డునందును ప్రతి మునిసిపాలిటీయందును తమపలుకుబడు చేరినవారి సంఖ్య వృద్ధిచేయుటకై దృఢపయత్నములు గావించి యున్నాను. అభ్యర్థులుగ నియమించబడినవారు కూడ ఈవిధానమే ఆలంబించుచున్నాను. ఆమెకాయందు అనుమతించబడు విధానము ననుసరించి రాష్ట్రపరిపాలన సంవత్సరమున కృత్రిమము రాజకీయములను వివాదములను స్థానికసంఘముల పరిపాలనమునకు కూడ ప్రవేశపెట్టుటయాలేక ఇంట్లాగు నుండు అనుభవములకు విధానము ననుసరించి రాజకీయములకును స్థానికస్వపరిపాలనమునకును ముడిపెట్టుటకుండుట యా అనువిషయమై ఆలోచించవలెను. అందున నగరమునందు ఇంట్లాగు మరొక మునిసిపాలిటీలయందు కలులుండెనుగాని అత్యంతము దేశమునందలి రాజకీయములకును ఎట్టిసంబంధము లేదు. ఇంట్లాగు నందును విశాఖాదునందలి అనేక రాష్ట్రములందును కొండీకాన్యలుల అభ్యర్థులను సభ్యులను నియమించవలసి వచ్చినపుడు స్థానికపరిపాలనము ననుసరించి నిర్వహించుకొని వారితో వారు నియమించబడుచున్నారేగాని, అభ్యర్థులరాజకీయభిప్రాయముల కట్టిపాటు ముఖ్యత ఇయ్యబడుట లేదు. ఆమెకాయందు దుండవలయును విధానములను ఏర్పడిన కష్టములనుగలచిన ఇంట్లాగు విధానముయొక్క బెంబిల్యమును గ్రహించవచ్చును. ఎల్లప్పుడు అభ్యర్థుల అక్షరము సామర్థ్యము పాటింపవలెనని వారితో ముఖ్యముగ నియమించబడుచున్న ప్రభుత్వ రాజకీయవివాదములను స్థానికసంఘముల పరిపాలనము నందు ప్రవేశపెట్టి, నియమించుట చేయవలసివచ్చును. తమము నకు అనుమతించువారి చేర్చిన దృష్టిపైవునుగాని సంఘమును పరిపాలించుట కతడునుచున్నా కాదా అనువిషయమును పాటింపవలెనని వారితోనుండెను. ఈవిషయమై వైకాంట్రైనుగా జిల్లావాసియున్నాను “అన్ని విషయములు ఆలోచించి చూడలేకయు స్థానికస్వపరిపాలన సంబంధించిన పరిపాలన విషయములకు, తమకట్టి సంబంధము లేని రాష్ట్రపు రాజకీయసృష్టలను రంగమునకు తెచ్చుట లాభకరముకాదు. ఒక ప్రవేశమునకు బుండువా రందరకలసి తమ అనుభవములను సామర్థ్యమును కేంద్రీకరించి అందరకు అనుకూలమును విధమున కృతసారములను జాతప్రకాశ గలుగుట స్థానికస్వపరిపాలనమునకును ముఖ్యమును లాభముగ వర్తించింపవలయును. పరస్పరమైతి ఆయాప్రదేశముల అభివృద్ధి ముఖ్యముగాని రాజకీయకలలకృత్రిమ దృష్టి యందుండుకొనుట అనుచితము. ఇట్టిభావము కృత్రిమము అధికారమునకు దుండునాని నివృత్తిపాత్రబుద్ధితో ప్రవర్తించవలయు. అపనయ్యకము ఏర్పడును. పరస్పరస్పర్ధలు ప్రబలును.”

కావున స్థానిక స్వపరిపాలన విషయమునందు మంత్రిగారు ముఖ్యము చెప్పవలసి ప్రశ్నించిన విషయమున్నది. దీనివలన ఏర్పడినవ్యయములను వనము మాయమయ్యును. అధికారుల యొక్కయు బోర్డులయొక్కయు ప్రతిష్ఠాపీఠించెడి, ఇదియొక ముఖ్యమగుసమస్య. తప్పుచెట్టికొన్ని ప్రయత్నములగుచున్న ఇతరదేశముల చరిత్రను దృష్టిపెట్టుచున్నానని పరిశీలనమునందు నడచుట అవసరము. ఈవిషయమై మద్రాసు మెయిలు ను దొక విశేషము, స్థానికసంఘముల అభ్యర్థుల అప్రతులను వివరించుచు ఈవిషయమై సంపూర్ణమునువిచారణ జరుగుట యుద్ధతమని సూచించియున్నాడు.

పంచాయతీలు

పంచాయతీల విషయమై కొంతవివరించెదము. కడచిన 25 సంవత్సరములనుండి గ్రామపరిపాలనను పంచాయతీలవ్వారా జరుగుట యుచి కమము అభిప్రాయము ప్రబలుచుండెను. సంపూర్ణముగ ప్రవేశపెట్టుటకు పూర్వము పంచాయతీలకు మొక్కటి రాష్ట్రీయ కాననగఢాలోనే ఆమోదించబడెను. పంచాయతీల రిజిస్ట్రేషన్ అనుపేరు ఒక ఉద్యోగి నియమించబడెనుగాని పెక్కిచోట్లయందు ఇతర పనుల

చేయుచుండుటతో అతనికాలమంతయు వినియోగమయ్యెను. గ్రామపంచాయతీల అభివృద్ధికి విషయమై అతనికి అతకా విమర్శలుండెను. గ్రామపంచాయతీల అభివృద్ధిపరచుటకు దృఢమగు కుశల్తములు సలుపుట అవసరమని సంపూర్ణములనివేదికపు గ్రంథకర్తలు వాసియున్నాడు. కాని ప్రజానిశ్చయము గలిగిన మంత్రిగారు వారి ఈ కి సంవత్సరముల పరిపాలనమునందు ఈఅక అన్నియు ఇంచుకైనను క్రియార్థముకాలమై లేదు.

మునిసిపాలిటీ

మునిసిపాలిటీలు సంపూర్ణములవ్వగా మెట్లుండెనో ఇప్పుడు చూడవచ్చు యున్నది. ఈ మూడు సంవత్సరములలో ఒక కొత్తమునిసిపాలిటీలైన అభ్యర్థులకి ఎన్నుకొన అధికారమును మంత్రిగారిచ్చి యుండలేదు. హిందూమత, తాడినెల బొల్లాది, చీరాల, పాలుకొట్ట, ఉదక మండలము మునిసిపాలిటీ అభ్యర్థులకును ప్రభుత్వ నియామకులుగనే యున్నాను. ఉదకమండలం మునిసిపాలిటీ విషయమై నీలగిరి జిల్లా ప్రతినిధియగు వజ్రుంగం కెట్టిగారు కాననగఢాలోను ప్రస్తావించగ సంఘమువారు మరల కోరిన ప్రభుత్వము వారు ఆలోచించెదనని మంత్రిగారు చెప్పిరి. ఇప్పుడు కూడ ఉదకమండలము అభ్యర్థుల ప్రభుత్వమువారే నియమించుచున్నాడు. రాష్ట్రీయనిధినుండి వారికి జీతములనును చున్నది.

బెజవాడ మునిసిపాలిటీ

మునిసిపాలిటీల పరిపాలనను సందర్శనకు బెజవాడ చీరాల మునిసిపాలిటీల విషయమై కొంత ప్రస్తావించుట అవసరము. 1920 సంవత్సరపు జిల్లామునిసిపాలిటీల చట్టము ననుసరించి బెజవాడ మునిసిపాలిటీ పునర్నిర్మాణ విషయమై అధికమగు అలస్యము జరిగెను. మునిసిపల్ ఛేర్మను డి. బెజవాడ పాతలకును పరిపాలన సంవత్సరమున ఎన్నియో భేదములుండెను. కొత్తచట్టము ననుసరించి త్వరలో ఎన్నికలు జరుగవలయునని ప్రజల అభిప్రాయముండెను. అభ్యర్థులకోరిక ననుసరించి ఎన్నికలు వారాపు రెండుసంవత్సరములవరకు ఆపుదలచేయబడెను. పాతల మంత్రిగారిని సందర్శించి, పారవశ్యము జరిపి, వారాపురకలెను తీరమగు ఆదోళము నలిపిరి. కాననగఢాలోని రావలింగాడ్డి, రావలకలరావుగార్లు ఈ విషయమై ప్రశ్నించుకొనిరి. కనిపిల్లారము కలుగలేదు. రహస్యముకారణము లేకుండెనో తెలియదుగాని, బెజవాడపాతల అభిప్రాయములకు కృతీకేముగ ప్రవర్తించుచుండెను ప్రభుత్వమువారు బెజవాడ మునిసిపల్ అభ్యర్థులు ఏకాభిప్రాయమై యుండిరి. ఎన్నికలు జరుగువరకు మునిసిపల్ అసెంబ్లీను కెల్లించుకొనవలెనని ఆదోళము సలుపుచున్న బెజవాడ పాతలలో ఇరువురు ప్రజాభివృద్ధినుండి బామాను కోరబడెను. బామాను ఇకనందున ఒకసంవత్సరము కిక్కిరించుచుండెను. బెజవాడ మునిసిపాలిటీ వ్యవహారములు వారాపురకలెయందు సంపూర్ణముగ చర్చించబడినది. వివరములన్నియు ఎల్లరకు జ్ఞాపకమునం దుండవచ్చును. ఈసందర్భమున ప్రభుత్వమువారి వైఖరి తమ క్రొత్తమున వృద్ధి పరచలేదు.

చీరాల వ్యవహారము

చీరాల మునిసిపాలిటీ వ్యవహారము ఈరాష్ట్రీయములకే కాక భారతదేశమునందందరికిని తెలియును. చీరాల 15 వేలపాతలలగలిగిన మేజరు యూనియను. 1919 కలెక్షనకును యూనియను మునిసిపాలిటీ చేయబడెను. పాతల లీడరుగ ఉద్దేశించిరి. మంత్రిగారిని సందర్శించి తమ అభిప్రాయములను తెలిపిరి. మంత్రిగారు నిర్ణయముగ నుండుటచే మునిసిపల్ కాన్సిల్లు అంతరు రాజీనామా లిచ్చిరి. ప్రభుత్వమువారు జీతమిచ్చి ఒకచేర్మనును నియమించిరి. ప్రభుత్వములమున పారలమునకును పాటివచ్చెను. పాతల వన్నలను కెల్లించబోయిరి. ప్రభుత్వమువారు వారిని కారాగృహమున కెప్పిరి. చీరాలను అనుసారోద్యమముతో ముడిపెట్టి ప్రభుత్వమువారు రింనుకైనను తక్కు మూర్ఖపుపట్టుదల కపించిరి. అంతట పాతల మునిసిపల్ అసెంబ్లీలను కడలి యూనియను కలెక్షనకుకొనిరి. జీతముపుచ్చుకొను అభ్యర్థుడు పాటుకడెన యూనియను రెండుసంవత్సరములు పరిపాలించుచుండెను. రెండుసంవత్సరము లిట్లు జరిగెను. ఈ సంవత్సరమునకు భారతదేశమునం దింతటకు ప్రాముఖ్యత ఏర్పడెను. చీరాల పాతలచర్చ ప్రభుత్వమును ప్రభుత్వించుటయని మంత్రిగారు కలచుచుండిరి. ప్రజాభిప్రాయమునకు విరుద్ధముగ మునిసిపాలిటీని ప్రభుత్వమువారు విధించుట తప్పుని పాతల కలెక్షన

మండలి. 1921 సంవత్సరము నవంబరు నెలలో మనసిపాలిటిని (న్యూ జేయర్లెస్) ఒక తీర్మానము కాననగరమును ప్రవేశ పెట్టబడినది. ఇది అంతయు అసహాయపాదులకు కలిగిన ఇబ్బందిని ఉత్సాహముతో పరిష్కరించునట్లు చేరవారు ఒకరినొకరు ఒకరు వదిలించిరి. ప్రభుత్వము వారికిని అసహాయపాదులకును ఏర్పడిన సంఘర్షణలను మధ్య చీరాల పోరులు అధికమగు బాధల ననుభవించుచున్నారను విషయము ఎక్కడను గమనించలేదు. ఎన్నడును ఒక్కవిషయమును గురించియే మువ్వకు ముక్కలు మాట్లాడియుండలేదు. ఈ తీర్మానమువై మువ్వకు ముక్కలు మాట్లాడిరి. తీర్మానమును 17 మంది అనుకూలములు 63 రు ప్రతిపక్షములు సభ్యులు నిచ్చిరి. స్థానిక కృషిపాలనకాని ముక్తిగారి స్వాధీనమున ఉండక బుర్రాకాటికు ప్రభుత్వమువారి స్వాధీనమున ఉండేనని ప్రకాశిప్రాయముల వట్టి యింకను అధికమగు సానుభూతిని బుర్రాకాటికు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించి యుండెడి వారిని మనసుకు తట్టుచున్నది.

గ్రూపు కాన్ఫరెన్సులు

సంస్కరణములు ప్రవేశపెట్టినప్పుడు స్థానిక సంఘముల గ్రూపు కాన్ఫరెన్సులు జరుపుకొనినవి ప్రబలి నవి. 1920 వ సంవత్సరమున 50 వ. రాజగోపాలాచారి అధ్యక్షతన రాష్ట్రము వ్యాపించిన మహాసభ జరిగెను. 5 జిల్లాలు ఒక గ్రూపుచేరి ప్రత్యేకసభలు కొన్ని జరిగినవి. ఈ సభలకు స్థానిక సంఘముల యొక్క యా, మనసిపాలిటిని యొక్క యా ప్రతినిధులు వచ్చుటయు, స్థానిక సంఘముల పరిపాలనను ఆర్థిక స్థితి మున్నగు విషయములకు సంబంధించిన తీర్మానములను ప్రతిసంవత్సరము గావించుట ఆచారమైంది. కొన్ని సమావేశములకు మంత్రులే ఆధ్యక్షులు గనుండిరి. ఈ ప్రతినిధుల బ్రావెలింగు అలవాటు ఎన్నియోమేల యావచ్చుచున్నది. ప్రతిసంవత్సరమున సభలు జరుగుట ధనము కష్టమగుటచేగాని లాభమేమియు కనపడలేదు. ప్రభుత్వము వారికి తీర్మానములు పంపబడుటచేగాని ప్రభుత్వమువారికి చర్యచుప్పుకొనినట్లు కనపడుటలేదు. రాజకీయ కక్షలబలమును కృత్రిమమును ప్రకటించుటచే మహాసభలు లాభకరముగ నుండెను. గాని స్థానిక సంఘముల అభివృద్ధికి తోడ్పడినట్లు తోచుటలేదు.

స్థానిక సంఘముల ఆర్థిక పరిస్థితులు

స్థానిక సంఘముల అభివృద్ధికి ధనము కావలెను. ఇందుకు తన ఆర్థిక సౌకర్యము లేర్పరచుమిషయమై ప్రభుత్వమువారికి ఏర్పాటులు గావించినట్లు కనపడదు. సంస్కరణములు ప్రవేశపెట్టబడుట పూర్వము, స్థానిక సంఘములకును ప్రభుత్వము వారికి ఆర్థిక విషయములను దురిమిలైన ఏర్పాటులను నిర్ణయించుట పైవాని యింక లేకనున్న కమిటీలను పేరుట ఒక సంఘ మేర్పరచబడినది. 70 మహాసభలు జరిగియున్నా గాని ఆధ్యక్షులుగనుండి 2. ఈ సంఘమువారి సమస్యను సంగ్రహముగ పరిశీలించి లాభకరమగు సలహాల జోసగిరి. ఈ సలహాలను స్థానిక సంఘముల పాలనకాని ముక్తిగారు అమలుపం దుంచెదరని అందరు ఉత్సాహ వాదకులు ఉండిరి. ఆర్థిక సంబంధములు స్పష్టముగ నిర్ణయించబడిన గాని స్థానిక సంఘములు కృత్రిమము కలకాళముండనని ప్రభుత్వమువారి సంఘమును నియమించిరి. ఈ సంఘమువారు సలహాలపై మూడు సంవత్సరములకుండి ప్రభుత్వము వారు ఆలోచించుచున్నారని గాని ఫలితము కనపడుటలేదు. మూడు సంవత్సరములు కడిగిన పిచ్చుట ఆర్థిక సభ్యులు 1923 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి నెలలో బడ్జెటు ప్రవేశపెట్టుచు “సంఘమువారి విషయమును చక్కగ పరిశీలించి విలువగల సలహాలిచ్చి యున్నా”ని చెప్పెను. ఎన్నియో సలహాలిచ్చియుండుటచే కాబోలు వారిని అవలంబించు దుందుకు ప్రభుత్వమువారికి సాధ్యముకాలేదు.

ఈ విషయమును తృప్తిరముగ పరిష్కరించుట మిగుల కష్టమని చెప్పి మరల ఈ విషయమై ఆలోచించి సలహాలిచ్చుటకు సోకసంఘము లేర్పరచ వలయునని ఆర్థిక సభ్యులు చెప్పెను. సంస్కరణములు ప్రవేశపెట్టిన పిమ్మట స్థానిక సంఘముల ఆర్థిక పరిస్థితులు మరింత చెడిపోయినవి. ప్రపంచమునందలి లోకము లన్నిటికిని ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానము ఇండియా ప్రభుత్వమునకు పెల్లింపబడిన కష్టము కావలయునని తెలుపబడుచున్నది. ఈ రెండు సంవత్సరములలో సాధారణ ఆదాయమునైన ప్రభుత్వమువారికి యెక్కువకుల యావచ్చుములు వెచ్చుకొనడము జేర్చబడినది. ఈ వెచ్చుకొనడములలో కొంత భాగమును స్థానిక సంఘముల అభివృద్ధికిరకు వినియోగించుచు కదా యింకా ప్రభుత్వ కార్యమునకు ముక్తిమైనను ఇందుకు కష్టము కాలేదు. ప్రభుత్వ మిచ్చుకొనెను.

సీమ క మ ల ము లు

యిప్పుడే కొత్త సరకు వచ్చినది.

అందమైన పట్టులుగలిగినట్టియు, మిక్కిలి మేలైనదియు, అద్భుతమైన కాంతిగలిగినట్టి సీమకమలములు యిప్పుడే అంటువచ్చునుండి తెప్పించితిమి.

ఒక క్యారెట్టుకు 1 మొదలు 20 వరకు రాళ్లు విధ విధ పరిమాణము లందుగలను. దానియొక్క గుణమును తప్పక మీరు గ్రహించి, ప్రశస్తముగా చెప్పుదురని మా దృఢ నమ్మకము.

సూరమల్ లల్లుభాయి అండు కో,

సీమకమలముల దిగుమతి దారులు, 113, ఆదియప్పనాయకర్, వీధి, (కొత్తవాల్ చావడి సమీపం) మదరాసు.

ఒకే ధర

భారత శాసనసభ

ప్రశ్నోత్తరములు

భాగ్యలక్ష్మి సత్యాగ్రహవిజయము

సిమ్లా జూలై 10:—భారత కాననగర ఈ దినమున పరిశీలనకు అధికారమును గురించి దాక్తరు సందలాలుగారి తీర్మానమును చర్చించుటకు సమావేశమయ్యెను. బానుగారి సభాసభ సభనా రామోదించిరి. ప్రేక్షకుల స్థానము లన్నియు క్రిక్కిరిసిపోయెను. ఇదిగత కన్నడును ఇంతకుండి రాలేదు. ప్రశ్నోత్తరముల సంకల్పమున చాల ముఖ్యమగు వివరములు తెలియజెప్పెను.

భాగ్యలక్ష్మిగారు మును రియాలి కంట్రోన్మెంటు నందు జేర్చుటకు గురించి జోషిగారు మరుగ 13 ప్రశ్నలను వేసెను.

భాగ్యలక్ష్మి వివాదము

బర్మను గారు:—ప్రభుత్వం మొసగుచు నట్లు నడిపెను. భాగ్యలక్ష్మిగారు మును పోలీసుధర్మవిషయముల నిర్ణయ మొనర్చు బడుటచే, సమీపము నన్ను కంట్రోన్మెంటులోని కటాలముల ఆరోగ్యమునకు భంగపరచుననెను. అందుచే బొంబయి ప్రభుత్వమువారి సమ్మతిపై ఈ గ్రామపాలకుధర్మమును అభివృద్ధి చేయుటకు దియాలి కంట్రోన్మెంటునందు 1918 సంవత్సరమున మా సమున జేర్చబడినది. బొంబయి ప్రభుత్వము వారి సమస్యను పునర్విచారణ మొనర్చి నిజము పరిపాలనకుందే సామాన్యమగు పోలీసుధర్మ పరిస్థితుల నెలకొల్పు వీలగునని నిజేడి నెంపిరి. బొంబయి ప్రభుత్వము వారు, కంట్రోన్మెంటులోని వైద్యుల ఆరోగ్యమునకు భంగము లేకుండ పోలీసుధర్మమును గాపాడినందు పూర్వమును భాగ్యలక్ష్మిగారు మును కంట్రోన్మెంటు ప్రదేశమునండి తొలగించుటకు భారత ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుకొనిరి. త్వరలోనే ఇట్టి ప్రతిపక్షము గావించబడును.

ఈ వివరముల తెలిపినందుకు జోషిగారు భాగ్యలక్ష్మిగారు గ్రామముల తరఫున కృతజ్ఞులై వెలి వెనె.

ప్రభుత్వము-ప్రచారము

జోషిగారు :—“ప్రభుత్వ భారతేశము” అను కీర్తి క్రింద ప్రాధికరణ రేఖలకు విలియముగారి సంపాదకత్వము క్రింద ప్రకటించబడిన కరత్రములను గురించి ప్రశ్నించిరి.

సర్. మాల్యము హెయిల్ (జే. యంగ్ కథకుడు):—భారత ప్రభుత్వమువారినిండుట ధనసాధనమున పెట్టి సహాయము జేసలేదు. దాక్తరు రేఖలముగారికి ఇందుకులన పెట్టి కలకాథమును గలగలేదు. అత్రముల రచించిన ప్రత్యేక ప్రకటనల అభిప్రాయములకలదు బాధ్యుడుగాడు. “భారతేశము” అను గ్రంథముపై గ్రంథకర్త కావములేకుండ రచించింది భారతేశమునందలి బ్రిటిషు వైయకాఖుం దొ అధికారి.

జోషిగారి సప్లిమెంటరీ ప్రశ్నలకు ప్రభుత్వ మొసగుచు జే. యంగ్ కథకుడిట్లు నడిపెను: ఈ పత్రికముల నెంకులు బ్రిటిష్ లోకము నూచనపై ప్రచురించుట ప్రాధికరణము కాలేదు. ప్రచురించుటకు పూర్వము సంఘమువారు ఆరంభము

లను జూడలేదు. ఏ విషయముల గురించి రచించవలసినది మాత్రమే ఈ సంఘమువారు నూచించెదరు. రచయితలను నిర్ణయించు పని దాక్తరు విలియముగారికి కదిలివేయబడును.

జోషిగారు:—ప్రభుత్వముక్రింద పనిజేయుచున్న అధికారి భారతేశమునందలి ఆశయములకు ప్రతిపాదనగా ప్రజలలో ప్రచారమొనర్చుటకు వీలుగలదా? “భారతేశము” అను గ్రంథమునందు గ్రంథకర్తయగు వైయకాఖు ఈ పనినే యుపయోగించెను.

జే. యంగ్ కథకుడు:—ప్రభుత్వమువారు అధికారముల ప్రచార మొనర్చుటకు నిరంతరము పయనమందు. కాని ఈ గ్రంథమునందు అట్టి ప్రచారముమీయము గానింపదు.

సర్. బానిస్ బ్లా కెట్టు:—మొన్నేను ఆల్ బి గారి కత్తుకు ప్రభుత్వ ప్రయోగము అల్లయన్న బ్యాంకువారికిని ప్రభుత్వమువారికిని ఎట్టి యుక్త ప్రభుత్వ ప్రయోగమును జరుగలేదు. రైలు రైలు

సిమ్లా గారు:—వెంటిపరిరాజుగారి కత్తుకు ప్రభుత్వ ప్రయోగము రైలు రైలు వెళ్ళునకేయిటువలన 1923 జూన్ 2 వ తేదీతో దుగిసిన సంవత్సరమునందు అదాయము దాదాపు 85 కోట్లు హెచ్చెనని తెలిపెను. మార్చి 31 వ తేదీతో అంత మయిన కత్తుమునందు ఈ అభివృద్ధి 1 కోటి మాత్రమే. చల్లముత్తు మరణము

అన్ని సోత్రి గారు:—చలయాయందు ఒకటోటలో పని జేయుచుండగా, అటోట యజమానిభార్య యగు అంధోర్ని సతి కాలితో తిన్నట్లుచే నరణించిన చల్లముత్తు అను భారతీయకుల వరణమును గురించి వివరముల తెలుప గోరెదను.

బట్లకగారు:—మాయా ప్రభుత్వమునండి వివరములను ప్రభుత్వమువారు గమనించుచున్నారు.

సరిహద్దు ప్రాంత విచారణ సంఘ నివేదికము

జే. నిను ప్రే గారు (విజ్ఞాన కార్యదర్శి):—సందలాలు గారి కత్తుకు ప్రభుత్వ ప్రయోగమును, నట్లు నడిపెను. జూడిములు అనల్లకేయిమును కనకశ్యు సరిహద్దు సంఘమువారు విచారించిన ఉపకర్మములలో ఒకటి. ఈ సంకల్పమును కమిటీవారికి తీర్మానే దాఖి ప్రాయములు గలిగెను. ఈ అంశమేను సమస్య యంతయు విచారణకుం దున్నది. ప్రస్తుత మీ సంఘమునకును ప్రకటించుటకు ప్రభుత్వమువారు దలచెట్టలేదు.

ఈ సంఘములలో నొక రుగు సువర్ధ గారు, డిప్యూ సర్. జాక. మోసే గారు పిహుదనం దొసగిన యావస్థాగమును గురించి ప్రశ్నించెను.

ప్రే గారు:—ఈ నివేదికము త్వరలో ప్రకటించబడునని చీపురమిషనురు తెలిపిన విషయము నిరాధారమైనది.

ఉప్పుపన్ను - విక్రయము తగ్గుట

సర్. బానిస్ బ్లా కెట్టు:—దాక్తరు సందలాలుగారికి ప్రభుత్వ ప్రయోగమును నిల్లు తెలిపెను మీరదిగిన కాలమున ఉప్పునికాయమును గురించి సరియైన అంశముల తెలుప బాలను. 1923 సరిహద్దు ప్రాంతము, మేముగములందు కచ్చిన ఆర్డరును గురించి మాత్రము తెలిపెను గతవత్సర మీనాల్లు నెల విక్రయము కంటెను ఈ కత్తుర మీనాల్లు నెల లందును 1483660 ములుకుల విక్రయము జరిగెను. 1923 సరిహద్దు 81 తేదీతో అంశమును కత్తురమున విక్రయము 1922 నకు కంటె 93 కులగును లగకము.

భారత శాసనసభ యందు తీవ్రమగు చర్చ

ఈ సత్యమును సంతకమున అధి కార్యమున భుజియించిన చాల
 రహితులతో గూడియున్నది. స్పష్టికేమను అధి కార్యమును
 ద్వినయోగ మొనర్చుట పితృ లేపంద శేయుటయొక్కాక ఈ అధి
 కరమును సంపూర్ణముగ తొలగించుట కత్నింపవలెను. అట్లా
 కుటలను ప్రభుత్వమువారిని ప్రభాకరమునకుఁబారుగ నొనర్చు
 చుడును. రాజప్రతినిధి నరయ్యయ్యల ననుభవించి పిని గలఁగజేసా
 యే భుజియించుటే మొనర్చుటల కలదు. ఈ

ఎల్. సంగమేశ్వర రావు,
కాడికి, 9-7-23

శారదాని కేతనం గుంటూరు

విరాళములు

శారదా నాయని కేంద్రరంగారావు
 బహదర్, మనగాల జమీందారుగారు. 5000-0-0
 పేరి నారాయణమూర్తి శంతులుగారు 1000-0-0
 వేమవరపు రామదాసు శంతులుగారు 1000-0-0

జమీన్దార్ సత్యవతిమ్మ,
 ఉన్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మ,
 కర్పదర్శియులు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1928 సం. జూలై నెల 11 వ తేది

బుధవారము

స్వాతంత్ర్య సిద్ధి

—:—:—

ప్రపంచవర్షితులెంత యంధకార బంధురముగ గనపించినను, నిరంతరశత్రువును జనుబలమును ఎంతటి యగ్రస్థానము వహించినటుల గనపించినను, నూతన యుగదయుము పాడగట్టుచునే యున్నది స్వాతంత్ర్యభానును తన ప్రచండ కిరణములచే, పరాధీనతను దుఃఖమును ఆవల కెగ జూపుచున్నాను. స్వయంసిద్ధ యనూత్రమును యూరపీయనుజాతు లంగీకరింపక బోయినను, ప్రపంచ శాంతి నెలకొనుటకు పేరుమార్గము గనపించకున్నది. ఇంపీరియలిజమ్ మతము తన వాడిని గోల్పోవుచున్నది. అంతర్జాతీయజేమమ్ ప్రధానమను మతము తలమెత్తుచున్నది. జాతుల వ్యవహారములను పశుబలముచే గాక, ఆత్మబలముచే నిర్ణయించుకొన వీలగు నని జర్మనీ మార్గము జూపుచున్నది. గాంధీ మహాత్ముడు గనుజుడిచిన సాత్విక మార్గము, పోరాటములచేతను రక్తపాతములచేతను వినుపెత్తియున్న ఆధునిక ప్రపంచమునకు అమృతోపమానమయినది. గాంధీసందేశమునే జర్మనీ యవలంబించి, అఖండ పశుబలమును జయప్రదముగ నెదుర్కొనుచున్నది. ప్రాన్సు, బెల్జియములు తమపై న్యాయ సంతతు రంగమున నుంచినన, క్రొంద్రబడియున్న జర్మనీని లొంగజేయు జాలకున్నది. ఆక్రొక్తి ముందర పైకికబలము నిరుకయోగ మగుటచే గాక, ఆక్రొక్తి జయమొందుతరుణ మేలించినది. జర్మనులు సాత్విక నిరోధమును ప్రారంభించినపుడు, పరిహసించిన వారు లేరు. జర్మనుల మార్గత జూచి అచ్చెరువొందనివారు లేరు. కాని, రానురాను ప్రాన్సు దిగులొందినది. బెల్జియం నిరాశ జెందుచున్నది. మందు సాత్వికనిరోధమును విరమించిన గాని, జర్మనులతో సంధి జేకొనుటకు వీలు లేదని ప్రాన్సు పలుకుచున్నది. పశుబలము నొకవంక ప్రాన్సు తీవ్రముగ ప్రయోగించుచుండ, దారుణదండనలను జర్మను ప్రమాఖులపై విధించుచుండ, జర్మనులు తమ సాత్వికాత్మము నెటుల విసర్జించెదరు?

నిరాశాజనితమును, అసంభవమునగు ప్రాన్సు వెజ్టియూహలకు, ఇంగ్లండు, ఇటలీలు వలైయనుట మానివైచినవి. సాధ్యా సాధ్యముల నీ దేశములు గుర్తించుచున్నవి. ప్రాన్సు నకు తగిన ఫలహా గజపుచున్నవి. మూర్ఖతను

విడుపుచుని బోధించుచున్నది. కాని, ప్రాన్సు, తన ముండికట్టుడలను విడువకున్నది. ఫ్రెంచివారు సహజభావోదేకపూరితులు. వారి నావహించెడి పగకు మితిమేరలుండవు. శత్రువును ఆధోగతికీర్తి, ఇక నతడొన్నడును వైకిలేవకుండువరకు, ప్రాన్సు పగ సాధించుచునేయుండును. ఇందు కొంత ఆశక్తి దుర్జ్వలత్వము గనపించును. ఇంగ్లండు మందలించినను, ప్రాన్సు తనమార్గమును విడువకులేదు. జర్మను లింతత్వంలో కోల్పోనియెడలని, ప్రాన్సు ఊహించియుండినది. జర్మనుల పై నికబలము అణగి పోవుటచే, జర్మనీనూడ నణగిపోయె ననియు, ననుకటిలించుముత్రము జర్మనుల నావహించిన దనియు, దానిని వదలగట్టుట సులభసాధ్యమనియు, ప్రాన్సు ఊహించెను. కాని, పశుబలము తొలగిను, ఆత్మశక్తి నిలిచియున్నంతవరకు ఏజాతినయి నను పరిమాఖ్యుల య సాధ్యమనుపొందిని ప్రాన్సు గమనింపదయ్యెను. ఇప్పుడు ప్రాన్సు అడుసులో నిడుకుకొనియున్నది. పైకి లేచుటకు శక్తిలేదు. వెనుకకు మరలుట తలపెంపు లగును. ముందుకు బోవుట సులభసాధ్యముగ లేదు. అందుచే ఫ్రెంచి వారు సాత్వికనిరోధముపై పశుశక్తి సంతతు ప్రయోగించి విఫలమనోరథులగుచున్నారు. జర్మనుల నిరోధశక్తిని పెంపుజేయుచున్నారు. గతసంగ్రామమునకన్నను, యూరపుచారిత్రమునం దీర్వశ్యము కడు భయానకముగ గన్పట్టుచున్నది. మైమునపత్రికకు ప్యారిసువిలేఖకుడు వ్రాసినటుల, ప్రాన్సు జర్మనీనుండి గరిష్టనష్టపరిహారము నికను గోరుచునేయున్నది. రూరుసమస్య లేనియెడల, పాంకేకు క్రభ్యూమిసరికి కూలిపోయెడిదే. రూరుసమస్య విషయమై రాజీజేసికొనిన, పాంకేకుగారు క్రజలకు అయిష్ట్య లయ్యెదను. అందుచే అతివాదసిద్ధాంతమును ఇతడు ప్రతిపాదించుచునే యుండును.

సాత్వికనిరోధమాండునంతవరకు, సంధిరాయ శారములు సాగిరావు. ఇర్లనుకోర్కెను పాటింప వీలులేదు. సామ్యంతయు గ్రక్కినగాని రూరును వదలిపెట్టుటకు వీలులేదు. ఇట్టియూహలతో నిండి యున్న ప్రాన్సునకును జర్మనీని సంధి ఎటుల గుమరును? ఇంగ్లండు ప్రాన్సుచర్యలను సహించ జాలకున్నది. లాయడుజార్జి గారే గాక, బోనర్లా బాల్బివినుగార్లు సయితము ఫ్రెంచి దుంకుడుకులైన మును సహించజాలకున్నారు. ఫ్రెంచివారు రూరును తమదేశములోనికి గలుపుకొందు రను భావము ఇంగ్లండులో ప్రబలియున్నది ఇట్టిస్థితిలో ఇంగ్లండు జర్మనీతో ప్రత్యేకసంధిని జేసికొనవలయునని ఇచ్చు గించుచున్నది. ఇంగ్లండు వాణిజ్యదేశము. ఎంత కాల మని ఇంగ్లండు తనవాణిజ్యమునకు భంగము కలిగించుకొనగలదు? ఇంగ్లీషువారే రడిగిన ప్రశ్నలకు ఫ్రెంచివారు ఆనుకూలముగ జవాబిచ్చెదరని దోచుడు. లేపటికడము కామర్షసభలో బాల్బివినుగారు నష్టపరిహారసమస్యకూర్చి సజనందర్శములను వెలిబుచ్చెదరు. ఇంగ్లండును, ప్రాన్సును ఇంతటితో విడిపోయిన బోవచ్చును. మిత్రముండలి యిదివరకే నామమాత్రముగ నున్నది. ఇకముందది రూపు మాయగలదు. కాల మెట్టిమార్పుల దెచ్చిపెట్టునో యూహింపవచ్చును. శత్రుత్వము, మిత్రత్వము, శత్రుకాలములో నూరిపోవుచుండును. జర్మనీ ఇంగ్లండుకులసి స ధిజేసికొనుచో, ప్రాన్సు ఒంటరి యైపోవును అప్పుడు నష్టపరిహారమును సంపాదించుట అసలే సాధ్యపడనేరదు. ఫలిత మేమయినను, జర్మనులు సాత్వికనిరోధ మవలంబించి, యూరపుసంతకును మార్గదర్శు లయిరి. జర్మనీ స్వాతంత్ర్యము త్వరలో స్థిరపడునని ఎంచవచ్చును. ఇక తుర్కీతో సంధి గుడిసెనందుల కెంతయు సంత

సింపెదము. అంగోరాలో ప్రత్యేక క్రభ్యూము స్థాపించియెడల, తుర్కీ కింతబలము గలిగియుండదు. అంతయుగాక, హిందూ దేశ మంతయు తుర్కీకి జేసిన సహాయము అత్యధికము. కష్ట కాలములో గాంధీ ఆలీనాదరలు మొదలగువారు తుర్కీని ఆదరించిరి. ముకులిచిన తురుష్క హృదయమును వికసింపజేసిరి. హిందూదేశము సందిగ్ధ సమయమున గావించిన సహాయ మమూల్యము.

తుర్కీ స్వాతంత్ర్యమును నిలువ బెట్టుటకు, హిందూదేశము తనస్వస్వమును భారబోసెను. హిందూదేశపుకృషి ఫలించినందుల కెంతయు సంతసింపవచ్చును. బ్రిటీషుసామ్రాజ్యమునండిటీవలనే, బర్లెండుకు స్వాతంత్ర్య మబ్బిగది. ఈజిప్టుకు స్వాతంత్ర్యము చేయారినది. స్వాతంత్ర్యమును సాధించినదేశము లేవియును, భౌగోళియులమున్న నకు పాత్రములు. భారతీయులు తాము స్వాతంత్ర్యము నాశించుచు ఇతరులు స్వాతంత్ర్యమును పొందిన మిగుల సంతసింపెదరు. ప్రపంచమునందు పెద్దదేశములలోకెల్ల ఎట్టి స్వాతంత్ర్యము లేకుండ మూలబడి యున్నది, హిందూదేశ మొక్కటియే. హిందూదేశము నిరంకుశాధికారమునకు దుర్గమై పరాధీనత కాలపట్టె, ఇంకను స్వాతంత్ర్యపురుచి చవిగొనకున్నది. అన్ని దేశములకును ముక్తిచేకూరుచుండ, హిందూదేశమున కింకను విమోచన గలుగకుండుట ఆంధ్రాసువంటి మహాశయుని కెంత యో కష్టము దోచెను. కాని, కాలపరిపక్వము గానిది, స్వరాజ్యసిద్ధి గలుగనేరదు. అంతదనుక ఓపికతో వేచి యుండవలెను. ఐనను, వెనుకటికిని ఇప్పుటికిని, పరిస్థితులు చాలవంక మారింపవి. క్రజలలో స్వాతంత్ర్య భావము వెల్లివిరియుచున్నది. పరాధీనత నుండి బయల్పడవలయు నను కోర్కె ప్రజ్వలించుచున్నది. భావదాస్యము దోగినపిమ్మట, స్వాతంత్ర్యము సిద్ధించుటకు కాల మెంతయో పట్టదు. హిందూదేశము స్వాతంత్ర్యమునికను సంపాదించకున్నను, ప్రపంచమునకంతకును స్వాతంత్ర్యమూరు తమును అందజేయుచున్నది. స్వాతంత్ర్యమునకు ధర్మమే మూలమని చాటుచున్నది. అన్ని సాఖ్యములును ధర్మబద్ధములుగనున్నపుడే, ప్రపంచస్వాతంత్ర్యము సుస్థిరముగ నుండునని బోధించుచున్నది. హిందూదేశ మితరుణమున గావించుచున్న తపము, మహత్తర మయినది. ఇంగ్లండులో కన్న రెవ్విప్రుపక్ష మధికారముననుండినను, స్వాతంత్ర్యమునకు సంబంధించిన మార్పులు వానియంతట యవియే గలుగుచున్నవి. అందుచే బాహ్యపరిస్థితులెంతవికటముగ దోచినను, ప్రజలదృఢసంకల్పము నవి భేదింపజలవు. స్వాతంత్ర్యసంకల్పప్రేతయగు హిందూదేశపు మనోరథము, నేను గాకున్న రేపు అయినను ఈడేరక తప్పదు.

అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘ నిర్ణయము

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ నిర్ణయము, స్వరాజ్యక్షమునకుదప్ప మిగిలిన అన్నిపక్షముల వాణికిని ముదమును చేకూర్చినది. మధ్యపక్షమునకు జేసిన ప్రకాశంశంతులుగారును, ఎడమపక్షమునకు జేసిన దేశపాండి రాజగోపాలాచార్యులు గార్లును ప్రత్యేక కాంగ్రెసుసభవా రెయిల నిర్ణయించిన ఆ నిర్ణయమునకు బద్ధుల మయ్యెద మని వాగ్దానము జేసిరి. అందుచే కాంగ్రెసుపక్షమున అనవసరముగ గలిగిన చీలిక పూడినందుల కెంతయు సంతసింపవచ్చును. ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సమావేశమును కూర్చుటకు ఆంధ్రుల ప్రయత్నములు చాలవరకు

తోడ్పడెనని చెప్పవచ్చును. ఆంధ్రులు హిందూ దేశమున శాంతిదూతలుగ బనిచేసి, తమ సరళ స్వభావమును కల్గిడితేసిరి. ఇట్టి క్రయశక్తియు కరుదాను, సత్యమున క్రొత్తపుకలు ప్రతిఘటనము గావుట, మిగుల అవివేకమైయుండెను. ఏదేమైన కయినను ప్రత్యేక కాంగ్రెసుసభ అవసర మగుచో, అది స్వరాజ్యపక్షమునకే. ఈంహస్యమును చాను పక్షమువారు గ్రహించక, నిరీధము గనుటకుట వలన, దేశములో తమవలకుబడిని కోల్పోయెను. ప్రజాభిప్రాయము గాంచి వెలగొందుట మేది యయినను, ప్రజాపరిపాలన మాగించెడి ఈ దివము లలో నిలువజాలదు. కాంగ్రెసుసభ యవిన, కాంగ్రెసు కమిటీ సభ్యులును వారెవరుచరులును మాత్రమే యని చానుగారు భావించుట, వారికారవమునకు తగియుండదు. కాంగ్రెసుకమిటీసభ్యుల నందరిను ప్రజాభిప్రాయమునకు లొంగిడియుగలకై వేరొకటి గలదు. గాంధీమహాత్ముడు కారాగృహమునందున్న ను, అతనిసంక్షేమము కున్నవిలువ, మరియొకరి చప్పడిపలుకులకు గనుపించదు. మహాత్మునిసంక్షేమమున, దేశ మంతటయందలి విడనాడజాలదు. గాంధీ నాయకులలో కెల్ల సత్యతమ నాయకుడని గుర్తెరుంగవలయును. నాగపురపు సత్యాగ్రహము ప్రపంచమున కంతకును, ఆత్మ శక్తి యొక్క ప్రభావమును బోధించుచుండ, స్వరాజ్యపక్షము వారు సత్యాగ్రహుల నభినందించుటకయినను నోచి కొనక, గినుకబూని తటస్థముగ నుండుట, వారి కీర్తికి కళంకదాయకము. స్వరాజ్యపక్షము ఒప్పుకొనినను ఒప్పుకొనున్నను, బొంబాయి కాంగ్రెసు నిర్ణయము వివాదములను పరిష్కరించి, కాంగ్రెసు సంచలనమును ఏకమఖమునకు ద్రిప్తక మానదు. మాలానా యుద్ధ కలాం అడగారు, మొదటి నుండియు ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సమావేశమును కూర్చి ఉభయపక్షములకును సఖ్యత గూర్చుటకు తమ శక్తినంతను ధారబోసిరి. వారి ప్రయత్నములు నేటికీ ఫలించినవి. ఇట్టి శాంతిప్రియుడు ప్రత్యేక సమావేశమున కధ్యక్షుల వహించుట కెంతయు యోగ్యుడనుటకు సందియము లేదు. వీరి యాజమాన్యమున, జరుగబోయెడి బొంబాయి కాంగ్రెసు సమావేశము సరియగు నిర్ధారణ గావించి, సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికి దోహద మొనగును గాక యని కోరెదము. కాంగ్రెసుసభవారోమాదు నిర్ధారణ చేసిన పిమ్మట, దాని సత్కరిమించుట కేరిగి సాధ్యపడదు. సాధ్యపడినను, అది నెగ్గదు. ఇట్టి స్థితిలో, అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారి సమాధాన తీర్మానమును, రాష్ట్రీయ సంఘములు కొన్ని ధిక్కరించినందులకు వానిని శిక్షించవలెనని చెప్పిన తీర్మానము ఓడిపోవుట, చాల ననుకూలముగ నుండెను. గయా కాంగ్రెసుసభ ఒకయుత్తరు విచ్చియుండ, అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు వేరొక యుత్తరు విచ్చియుండ, కాంగ్రెసు యజ్ఞచమాత్రమే శిరసావహించెనమని రాష్ట్రీయ సంఘములు కొన్ని దెలుపుట ద్రోహము గానరదు. ఇట్టి సందిగ్ధస్థితి జనించినపుడు, ప్రత్యేక కాంగ్రెసుసభను జరుపుట యే యుక్తమార్గము. ఆ మార్గము నంగీకరించిన పిమ్మట, ప్రాతిపక్ష్యమ మరల కడుగుట లాభకరము గానరదు. ఇంతవరకు బెరిగిన భేదభావముల నెల్లను రచి, అన్ని పక్షముల వారును బొంబాయి కాంగ్రెసు నిర్ణయములను తక్షణ దీక్షతో నిర్వహించుటకు బానుకొన బ్రార్థితులు. ఆంధ్రదేశము ఇందుల కనుగుణముగ మెలగునని భావించెదము. దేశము నందు మరల సహాయనిరాకరణోద్యమము ప్రవృత్తనముజూపుచున్నది. నాగపురమునందీయుద్య

మము కార్యరూపము చాల్చుచున్నది. తేజో విహీన మయినదని తలంపబడిన మహాత్మునియుద్యమము, ఒక్కమారు నిండువెంగుతో తేజస్సుని జూపింది. హిందూ దేశమంతయు ఒక్కచుక్కతో తన నేత్రముల నీయద్యమమునకు దిప్పింది. అన్ని రాష్ట్రములవారును, సత్యాగ్రహులకు నిహాయము జేయుచున్నారు. సత్యాగ్రహమునందు దారితేరిన సిక్కులు ఏకే తోడ్పడుటకు తరుణసమయమునకై వేచియున్నారు. ఇట్టియుద్యతతేజముముందర, నిరాకరణోద్యమము విఫలమయ్యెనని ఎవరు చెప్పగలరు? మహాత్మునిసంకల్ప మెన్నడును వృథ గానరదు. ఇప్పుడు గావలసినది ఐకమత్యము, దృఢసంకల్పము, నిశ్చలమానసము, అకుంతితదైర్యము, ఆత్మాగ్రహ శక్తి. ఇవియన్నియు హిందూదేశమునకు గలవు. హిందూదేశము తురమ్మ సమస్యను పరిష్కరించి నది పంజాబుసమస్య నాగపురమునందు పరిష్కార మగుచున్నది. భారతీయుల ఆత్మకారవము నాగపుర తేత్రమునందు పరిస్ఫుటమగుచున్నది. స్వరాజ్య సిద్ధికిమాత్రము ఆలంకమ గలుగునా? దైవకృప యుండునని, భారతీయుల సంకల్పము త్వరలో సఫలముగాక మానదు.

నాగపుర సత్యాగ్రహోద్యమ నాయకుడు
అనుచరులకన్నను నాయకునకు ఎక్కుడు వారుణశిక్ష విధించుట ఆచారమగుచున్నది. గాంధీ మహాత్మునకు ఆరుసంవత్సరములశిక్ష విధించుట ఇందుకు నిదర్శనము. సేల్ జవకాలలో బజాజ్ గారికి 18 మాసముల కఠిన కారాగృహశిక్షను, 3000 రూపాయల జరిమానాను, జరిమానాను చెల్లించని యెడల 4½ మాసముల కఠింశిక్షను మేజిస్ట్రేటు గారు విధించి, వారిని గొంపించిరి. కోటిశ్వరుడగు బజాజ్ వంటి వారి పలుల శిక్షించుటచే హిందూదేశ మొకకొననుండి వేరొకకొనవరకు సత్యాగ్రహోద్యమము అతిత్వరతమగ వ్యాపింపక మానదు. జాతీయపతాకమును ధరించిననేరమునకై బజాజ్ గారు ఇంతటి కఠింశిక్షను పాత్రులయిరి. ఇట్టి స్థితిలో వృద్ధులనక, యౌవనులనక, జాలరనక భారతీయు లందరును పతాకమును ధరించి మార్తదేశ కారవమును నిలువబెట్టుట ధర్మమగును. 18-వ తేది యందు, అన్ని భాగములలోను జాతీయపతాకము కల్లివెరియవలెను. జాతీయపతాకమును ధరించుట, భారతీయునిజన్మస్వాతంత్ర్య మని ప్రపంచమునకు చాటువలెను. ధీమగు బజాజ్ గారు సత్యమును, ఐకమత్యమును, శాంతిమును దేశభక్తిని వెల్లడిచేసి, మార్తదేశకారవమును రక్షించిరి. మహాత్మునిపై గల నిజభక్తిని కార్యరూపము చాల్చుతేసిరి. నీలకంఠ రావు దేశముఖునికీ, 18 మాసముల కఠినశిక్షను విధించిరి. అబీదా లీకిని, మహాత్మా భగవాదను గారికిని ఇంతటి కఠినశిక్షనే విధించిరి. ఈవలుపురు నాయకులను సత్యముకొరకు శరీరస్వాతంత్ర్యము కోల్పోయిరి. వీరి త్యాగములు స్వరాజ్యమును చేరువునకు దెచ్చుననుటకు సందియము లేదు. అధికారవర్గము సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికి శరోక్షముగ తోడ్పడుచున్నారు. భగవల్లిలలు దురవగాహములు గద!

శారదానికేతనము, గుంటూరు
గుంటూరులో స్త్రీవిద్యావ్యాపకముకొరకు నలకొల్పబడిన శారదానికేతనము, దినదినాభివృద్ధి గాంచుచు ఆంధ్రులయాదరణ బడయుచున్నందుల కెంతయు సంతసించెదము. కార్యదర్శియలగు ఉన్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మ, చీమకుర్తి సత్యపతిమ్మ గార్లు కార్యదీక్ష ఈ ప్రతిష్ఠాపనయందు మూర్తిభవించి

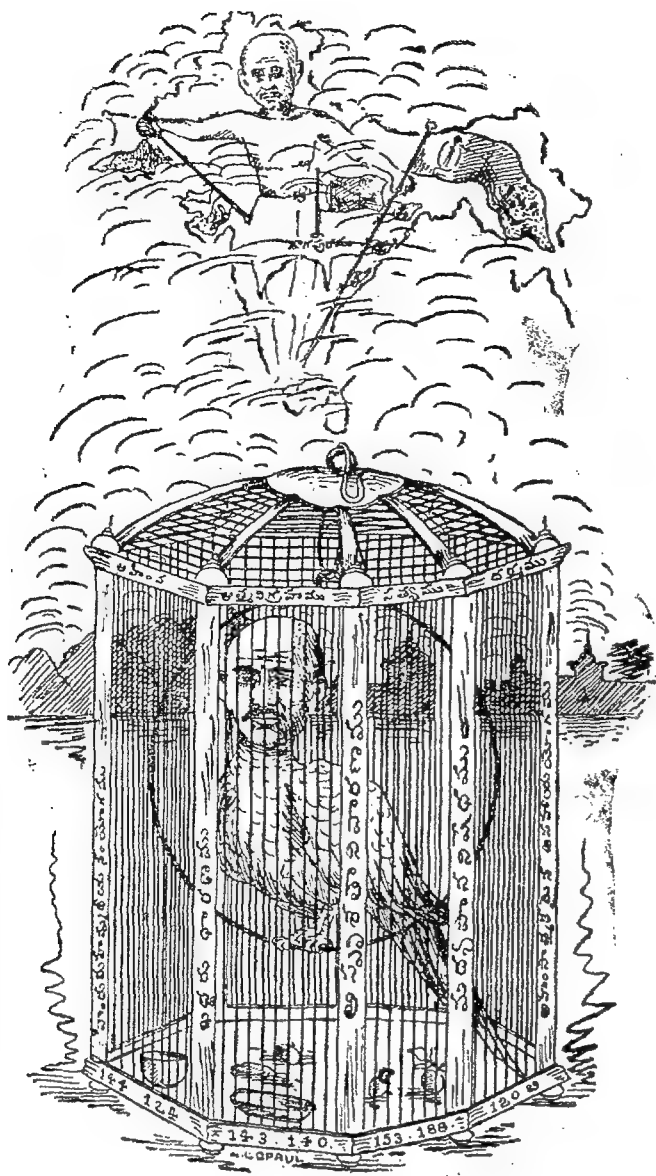
నలుల దోచును. ఆంధ్రదేశమునందు స్త్రీవిద్య కొంతకడి వ్యాపించుచున్నది, జాతీయవిద్య వ్యాపించుటలేదు. విద్యావతులగు స్త్రీలకు, దేశాచార ములాదుని, దేశ సాంకేయాద ములందును, నమ్మకము దొలగిపోవుచున్నది విదేశనాగరికము వారిని భ్రమపెల్చుచున్నది. శారదానికేతనము జాతీయ విద్యావ్యాపకమునకు విశేషముగ తోడ్పడుచున్న ములు పొడగట్టుచున్నవి. సంగీతము, భేములలుట, కుట్టుపని, తాటము, తెలుగు, సంస్కృతము, హిందీ, మొదలగు విద్యలలో శిక్ష గలపబడుచున్నది. విద్యార్థినులకు నూతనముగ భోజనవసతిగృహ మేర్పరుప బడినదని తెలిసికొనుట కెంతయు సంతసించెదము. ప్రస్తుతము ఆర్ధువిద్యార్థిను లిందు జేరిరి. ఈ ప్రతిష్ఠాపనపై ఆంధ్రులలో నభిమాన మేర్పడుచున్న దనుటకు, చెన్నపురి ప్రముఖులు వై దిన భూరివిరాళములే నిదర్శనములు. ఈవి గళములను వేరొకచో ప్రచురించితిమి. ఈ ప్రతిష్ఠాపనను పోషించుభారము ఆంధ్రనాయకులపై గలదు. వీరు తమ బాధ్యతను నిర్వహించి, స్త్రీవిద్యకు ప్రోత్సాహ మొనగెదరు గాక యని వేడెదము.

సర్టిఫికేటు అధికారము
సర్టిఫికేటు అధికారమును, హిందూదేశరక్షణము శాంతికి సంబంధించిన విషయములలోమాత్రమే యుపయోగింపవలెననియు, హిందూదేశలాభక్షేమములకొరకు వినియోగింపరాదనియు, 67 (బి) కేక్ నును ఈరీతిన సవరణ జేయవలయుననియు జె. యన్. బాసుగారు చెప్పిన సవరణ సామ్రాజ్య శాసనసభవారిచే సంగీకరింపబడెను. హెయిలీగారి ఆక్షేపణలను సభ్యులు సరకుజేయరయిరి. ఈసవరణ వలన లాభమేమియు గలుగబోదు. 67 కేక్ ను సవరణ యగుట దుర్లభము. ఒకవేళ సవరణ జరిగినను, దేశరక్షణముక్రిందకును, శాంతిక్రిందకును ఎట్టిచర్య నయినను రాజ్యప్రతినిధిగారు దీసికొని రాజాలరా? నిరంకుశాధికారమును చలాయించదలచిగొనిన రాజ్యప్రతినిధిగారి ఇచ్చ నేది యడ్డగింపగలదు?

మధురలో పిక్వేటింగు
మధురలో మధురానమువలదని బోధించుటకు వాలంటీరులు పూనగ, వారిని అధికారులు శిక్షించిరి. శిక్షించలన పిక్వేటింగు ఆగిపోలేదు. పిక్వేటింగు ఎప్పటివలె జరుగుచునేయున్నదనియు, రిజిస్ట్రేషనీ సును దీసివై చిరనియు వార్తలు దెలుపుచున్నవి. సత్కార్యానుష్ఠానమున కెట్టి యడ్డగింపులు వాటిల్లినను, అవియన్నియు దొలగిపోకతీరవు. ధర్మవిజయమున కేరను నిరీధముల గల్పించబాలరు.

కృష్ణాపత్రికపై కేసు
పాలీనువారు సోదాచేసిరి
కృష్ణాపత్రికలో జూలై 28 వ తేదీని ఒకవ్యాసముఖ కటింబడిదని (కాగితంపాదక) (కాకాకస్వాతంత్ర్యదారులపై కక్ష) 500 కేక్ ను ప్రకారము, నీలం తగప్పాధిరావు గారు కొల్లిపా రమణాస్వామయ్యుడు గారు చేసిన కేసునందర్భకు న 9 వ తేదీని పాలీనువారు ఆవ్యాసముఖములముగొరకు మదిలీకట్టబడెన కృష్ణాపత్రికాకార్యాలయమున సోదాచేసికొని అసలుకాగితము దొరకలేదు. (కంచివార్త)

బొంబాయి ఐరోపీయ సంఘమువారిచర్య
బొంబాయి ఐరోపీయ సంఘమువారు ఉత్సాహము నిక యమై వర్ మాంబేగా వడ గారు చేయుచున్న ఆంధ్రోద్యమముల చూపుచు అధికార ఐరోపీయ సభ్యు లిట్టి విషయములలో సంఘముకాక అంగీకారమును ముందుగ బడెనుకలెనని యు సర్. మాంబేగా గారికి లేఖనము వాసిరి.

జాతీయ పతాక సంరక్షణము

సేటు జమునాలాలు బజాజి, మహాత్మా భగవాన్ సి, నీలకంఠరావు
దేశములు, అబీదాలి గార్లకు చెరి 18 నెలలు కఠినశిక్ష వేయబడెను
18 వ తేదీని పతాకముల డిరేగింపు డాక్టరు అన్నారిగారి ప్రకటనము

10 వ తేదీవరకు 1060 మంది అరెస్టు చేయబడిరి.

నాగపూరు నాయకులకు శిక్షలు

నిన్నను నాగపూరులో స్వరాజ్యపతాక పం
రక్షణ సత్యాగ్రహనాయకు లగు సేటు జమునా
లాలు బజాజి, బాబూ భగవాన్ సి, నీలకంఠ
రావు దేశములు, అబీదాలి గార్లకు చెరి 18 నెలలు
కఠినశిక్ష వేయబడెను. ఒక్కొక్కరిపై మూడేసి నే
ముల నారోపించిరి. ఒక నేరమునకు 6 నెలలు
చొప్పున మూడు నేరములకును మొత్తము 18 నెల
లు కఠినశిక్ష వేసిరి. ఈ శిక్షగాక జర్మానాలు కూడ
వేయబడెను.

బజాజిగారికి 8000 జర్మానా చెల్లించుటకు మరియు 4 వేల రూపాయల శిక్ష, దేశములుగారికి 1200 జర్మానా చెల్లించుటకు మరియు 4 వేల రూపాయల శిక్ష, అబీదాలి గారికి 160 రూపాయల జర్మానా చెల్లించుటకు 4 వేల రూపాయల శిక్ష, భగవాన్ సిగారికి 75 రూపాయల జర్మానా, తుర్రీగారికి 5 వేల రూపాయల శిక్ష, మూడు నేరములను చేసేటట్లుగా మూడువేల రూపాయల జరిమానా మొత్తము 5 వేల రూపాయల జరిమానా విధించిరి. ఒక శిక్షితరచార నిర్దేశానికి ఉల్లంఘన మూడు శిక్షలను కలిపి నాగపూరు జైలులోను, జర్మానా చెల్లించుటకు మరియు 4 వేల రూపాయల శిక్ష సంభవింపవలెననినది. జర్మానా చెల్లించుటకు నాగపూరు జైలులోను, మరియు 22 వేల రూపాయల శిక్ష సంభవింపవలెననినది. భగవాన్ సిగారికి విడుదల జర్మానా చెల్లించుటకు 4 వేల రూపాయల శిక్ష, మరియు 2 వేల రూపాయల శిక్ష సంభవింపవలెననినది. అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ నాయకుల పాత్ర ఖాతాన దానిని వివరించుచున్నది.

దేశబంధు దాసుగారు

దేశబంధు దాసుగారు, కిరీతి డివిజన్, ఫోకస్ గార్లు
మొత్తము నాగపూరు జైలు చెప్పుబడుచున్నట్లు కొద్దిగా మండి
శిక్షలు వేయబడినవి. పిమ్మట డివిజన్ లు అనుమతించిన జాతీయ
సేటు బజాజిగారికి సంభాషించిరి. (ఆ. ప్రె)

డాక్టరు అన్నారిగారి ప్రకటనము

స్వరాజ్య పతాక సంరక్షణార్థము నాగపూరు పాతకు
మధ్యరాష్ట్రములవారును జ్ఞాపనీయులుగ పోయిపోయినారు
న్నాగ. ఇప్పుడది అఖిలభారత సమస్యగా తలచబడినది. చాలా
ప్రజలనుండి కాంటిస్టెబులు సత్యాగ్రహమొనరించుటకు నాగ
పూరు విరాళము లేకుండ వచ్చుచున్నట్లు డిరేగింపులను బహి
ష్కరించుట యనుమతితో మన జాతీయపతాకము సరహద
వరకు మన జాతీయ గౌరవమును రూపుమాపుచు పోయెను
నాగ పూరు. కాన నాగపూరులోను యిదిగట్టబడినట్లుగానే పతా
క సత్యాగ్రహ మొనరించుట కన్ని రాష్ట్రముల వారును కాంటి
స్టెబులనుండిగా చేర్చవలెను. కాల్ గెనుసంఘములను గల
రను, జాతీయపతాకముపట్ల నాగపూరు కలవా కందరను అనకా
కము విధివల్ల తమ భక్తిని వెల్లడించుచు నేను నమ్మెదను.

మహాత్మాగాంధీ శిక్షించినము

జూలై నెల 12-న తేదీ గాంధీ మహాత్ముని శిక్ష
దినముగా న ఆ వాడు పతాక సత్యాగ్రహ
మొనరించుటకు మంచి ఆరంభము గలదుగాన దేశమునందంతట
ను ప్రతిగాయమును నూడ 18 వ తేదీని స్వరాజ్యపతాకముల
డిరేగింపు జరుపవలెను. భారతీయుల అన్ని గౌరవములకును
జాతీయ గౌరవమునకును దివ్యముగా మన మహానాయకుడగు
గాంధీ మహాత్ముడే జాతీయపతాకమును మనకొనంగను గాన
మహాత్ముని శిక్షించిన పతాకముల మూలకాంక్ష జరుపుట

యే మహాత్ముని స్మరణ వల్లనే సాధనముని చేసే యు యువను
ప్రపంచమున దాక్టరు అన్నారిగారు ప్రకటించిరి.

9 వ తేదీ సత్యాగ్రహము

భారత వాడుక సంఘము నా పునాదును 9 వ
తేదీని వేలకొలది ప్రజలు సత్యాగ్రహమొనరించె. 15 ము
లంటిలు రి. తెలుగు (తెలుగుగారు) సత్యాగ్రహ మొన
రించి అరెస్టు చేయబడిరి. వారిలో 9 మంది జైలులో బిర్లా
దినస్మరణార్థము జరిపించుట కల్పిరి. ముగ్గురు నీరసము
డియు ముగ్గురు ఆధారాత్మకమందేము కల్పిరి.

సెయిన్ చలంటిసుల రాక

86 ముల్లదూరము నడిచి 8 మంది చలంటిసులు సెయిన్
నుండి కాలిడెను 9 వ తేదీకి నాగపూరు చేరి (వివరము)

ఖిలాఫతు నిధి

సేటు చోటనీగారితో ఏర్పాటు

భారత ఖిలాఫతు కార్యసంఘమువారి ప్రకటనము

27-5-28 న తేదీ: సేటు చోటనీగారి కార్యకర్తలకు బాకీ
1815888 రూపాయలను వారలను రాబట్టుటకు జరిగిన ఏర్పా
టులనుగురించి యీ ప్రకటనము చేయబడెను. "1921 నె.నె.
జరు మొదలు డిశంబరువరకు జరిగిన బాకీకి 87186 రూపాయ
లు కనుబియ్యెను. చోటనీగారును వారి వర్తకసంఘమును కో
కాడికొలుపుగా నుండింబట్టి యీ మొత్తమునాకందనే యుంచ
బడెను. ఈ మొత్తము లో 875281 రూపాయలు
పూజీ నిధిపై కనుబియ్యెను. పూజీగారికి సంపాదెను.
1922 లో కనుబియ్యెన మొత్తము 2259937 రూ
పాయలు. ఈ మొత్తములో 1922 జూలైవరకు వరకు 1152470
రూపాయలు అంగారాకు కనుబియ్యెను. సేటుచోటనీగారి కంద
16,68,264 రూపాయలు నిలిచి వుండెను 1922 జూలై నెలలో
మాకు (కార్యసంఘమువారికి) తెలుపబడెను. అంతవరకు ఆ
విషయము మాకు తెలియదు. అంగారా తెలియగానే 10
లక్షలరూపాయలనుకలిపియు అంగారాకు సంపాదెను 18-7-22
న తేదీని జూలైవరకు జరిగిన కార్యసంఘము కథలలో తీర్మానింప
బడెను. కాని 1922 అక్టోబరువరకును అంగారాకు భీమేమి
యును సంపాదెన లేదు. అందుల కేమి కారణ
మని సేటు చోటనీగారిని డిగితిమి. నవంబరు మొద
లు డిశంబరువరకు నాలుగు నెలలలోను నాలుగు వాయిదాల
మీద మొత్తము కలిపియు అంగారాకు సంపాదెను చోటనీ
గారు జూలైవరకు చేసినందున మేముడుల కంగీకరించెమి తరు
వాత మరల భీమేమి చేసెమి. ఆరు మాసా కొంతమంది
కృతజ్ఞులు చోటనీగారికో మాటలాడిరి. దీ తమవారు
చోటనీగారి కల్పితాత్మకమైనట్లు భయపడుటచే చోటనీగారికి
చాలా నష్టము కలిగినదనియు వారు ప్రభుత్వ అంగారాకు భవ
ము కలిగించెను. తేదీయు మూడుపుడు స్వచ్ఛముగా తెలిసి
వడిగాని రాని యిట్లు కలపెడ సామర్థ్యము కలిగినానిని
రిజిస్ట్రారు యిచ్చినచో చోటనీగారు తెలిసిరి. ఆయన అటుల తెల్ల
పగా సభ్యులు విరూపించెడి. మూడువారలకు సంపాదెనకల్పి
దానికి రిజిస్ట్రారు యిచ్చుకలెడి. ప్రజలు లక్షలకును మూడుపుడు
చోటనీగారితో నొక్కికెప్పిరి. అటువైని వారు అంగారాకు
5000 మూత్రము పంపిరి. మరేమియును పంపించుక పోయిరి
అ.తరు సభ్యులు రిజిస్ట్రారుగారికి. ఈరీతిగా 1923 ఏప్రిల్ 80వ
తేదీ వరకును కాలయాచనము జరిగినది. తరిఖాను
గురించి మేము మరల చోటనీగారికి ప్రా
సితిమి. వారు రిజిస్ట్రారు యిచ్చుకల్పిరి. కిరీతిగారి కిచ్చుకల్పిరి
చగా బాకీసామర్థ్యము సూచించుచు దానిని తప్పిడించెమి
చోటనీ రింపుచున్నట్లు ఆ దున్న నిజాననామానులను యిదిగ
భూములను (కిరీతిలు వెలులవానిని) రిజిస్ట్రారు యిచ్చిన నంగీకరిం
కుమని మేము తెలిపెమి. అంతవరకు చోటనీగారికి కరింప
లేదు. జూలైవరకు కార్యకర్తలలో నిలిచియున్న 10,000 రూపాయల
మీద 5 వేలకు బోలెదాయితో నిలిచియున్న 200,000
రూపాయల వెలుల యిసుపసామానులను రెండు రెండుపుడు
లను రిసిగ్గిరి తానును తనసోదరుడును తనవర్తకసంఘము
నియ్యనలనన బాకీని రద్దుపరచుకలెడి చోటనీగారు తెలిసిరి.
అందులకు మే మంగీకరించెమి. రెండుపుడులను సామానులన్న
వకవరుచుకొనుటకు ఉపసంఘమును నియమించెమి. వారుకొన్ని
టిని వకవరుచుకొనిరి. ఇంకను వకవరుచుకొనుచున్నార. నికో
ధమేమియును కలుగలేదు. ఈసామానుల పరిశీలనము ఏకైకము
మున్ను నుచునిగూర్చి ఉపసంఘమువారు కొన్ని సూచనలను చేసి
రి. ఆసూచనలు భారత ఖిలాఫతు ప్రాయశఙ్కమువారిచే చేర్చిం
పబడును. (ఆ. ప్రె)

MADRAS.

1/28, మూర్తి నల్లమూర్తివీధి, హర్షిచాత్రులు, మద్రాసు.

వాషింగ్టన్ నౌకాదళ బడంబడిక

ను ప్రెంచ్ పార్టీ మొట్టమొదట రంగీకరించిరి. (నవంబరు 1941). వాషింగ్టన్ నౌకాదళమునకు సంఖ్య క్రమములకు అనుగుణముగా. కాని ప్రాంతము పెద్ద యుద్ధనౌక లక్ష్మరలేదు. తేలిక నౌకలు చాలవు. పరమముగా తిప్పివేయబడిన తెలియజేయబడిన బడంబడికను ప్రధానవరచనలను తెలియజేయు 460 మంది అనుబంధమును, 105 క్రెడిటులనుగల తమ యధి ప్రాయమును తెలియజేసిరి. ఈ బడంబడికలు స్నేహముతో సూచకమును విశ్రమించిరి తక్కువకే సంబంధించిన కనియూ వరి పీఠము మా ర్పు తొందిన వో పరాసులు స్వేచ్ఛక ప్రవర్తించుటకు అధికారము గలదినిరి. కరముల నౌకాదళమును నిర్ణయించుటకు ఇతర కేంద్రీనిర్ణయము గాదని పాయింట్ కరగారిరి.

అమెరికను తీర్మానము

వచ్చే అధిక సంవత్సరమునకు కనీసము నౌకాదళమును మంజూరించుచుండెదరు. నౌకాదళమును బహుశా కార్యక్రమము యుద్ధస్వేచ్ఛమును నిర్ధారణ నుంకవలె ననియు సమాధి ములో యుద్ధస్వేచ్ఛ స్టేషన్లు వారు ఉంచుకొనుటకు వీలైతే నౌకాదళమును నియమించుటకును సూచించుచున్నది.

దీనికంటే మునుపటి నౌకాదళ పరిమితి కను దృఢపరుచుట అలభ్యము జేయుటయే.

డ్యూన్ బర్లు

కాంటు ప్రమాదమునకు తీరలేక పడిన వారిని జిల్లి అక్క గించవలెననియు ప్రభుత్వమువారికి ఈ ప్రమాదముతో సంబంధము లేదనియు తెలియజేయవలెనని తెలియజేయు ప్రభుత్వమువారు జర్మను ప్రభుత్వాధికారియగు డాక్టరు క్యూనోగారికి తెలియజేసిరి. పరామర్శనూడ తెలియజేయుటతో ఈ విషయమై విశేష విచరుచున్నారు.

బ్రిటిషు రాజకీయములు

మొకన్నాగారికి పార్లమెంటులో స్థానము లండన్, జూలై 11: పార్లమెంటులో మొకన్నాగారు కామన్స్ సభ్యత్వమును బాదలేని కేంద్ర మైన్స్ పరిశ్రమను గురించి ఒక వేళ ఏ పానమైన భారీ అయినను ఇతనిని రానియరు. ఇతనికి వనరులను గాక ఇంకొక విధముగ స్థానము నిచ్చుటకు ప్రయత్నించవలెను. ఎన్నికలలో ఈ ప్రయత్నించుటకు అగోర్యము కాదుండక పోవుటచేతను తన రాజకీయ పరిస్థితులచేతను వీలులేదని బార్న్ ఫీల్డ్ గారిలో మొకన్నాగారు తెలియజేసిరి. మంత్రివర్గములో తేరుకొనిరి. కాని ఏర్పడులో తేరుకొని యను గంగులని తెలియజేయలేదు. వీరందరితోడను పోటీ పెట్టు కొనుటకంటే ఒక మూల మాత్రమే దేద సరేన.

బార్న్ ఫీల్డ్ గారు మొకన్నాగారి సహకారమును అంతగ నుండి అయినను స్థానమును కలుగజేయుటకు ఏమి చేయు నో చూడవలసియున్నది.

ఇండియా కార్యాలయపు అధిక విషయములను ఓటు చేయుకాలమున ప్రభుత్వసభ్యులు చాలమంది రాలేదు. ఇకముందైన ఇట్టిది జరగరాదని అడేపించిరి.

రూ రు ని రో ధ ము

దౌర్జన్యమును ఖండించుట

జర్మను ప్రభుత్వాధిపత్యమును అక్రమబలదేశములో ప్రజలు బాధలతోడనే నిరక ఖండి ఇవవదలాలను, తంతులను తెగగొట్టుచున్నారని జర్మను దానిలకు పోవు ప్రతినిధిలో తెలియజేసిరి. ఇట్టి దౌర్జన్యము తోడనే మిరి.

ఈ ఖండన మంతరిత్రముగ లేదనియు, ఇంకను స్పష్టముగ అడేపణను తెలియజేయవలెనని మైన్స్ పరిశ్రమ విశేష తెలియచున్నాడు. కాని జాతీయవాదుల పోషకమునే ప్రభుత్వము వారు అంత తీరముగ ఖండించుటకు వీలులేదని చెప్పెను.

బ్రిటిషు మంత్రివర్గము

వారు కమ్యూనిస్టుల పాయింట్ గావించిన తీవ్రత ప్రభుత్వ భీరమును అలాగించుచున్నారు.

ఐ రి షు రి వ బ్లి కు

ప్రజల ధర్మము

పోయిన 12 మాసములు లేక 18 మాసముల అవధిలోని వోన్ ట్రాక్టులకు ప్రజలు ప్రభుత్వమువారికి కొంతధనమును బదు తీయవలెనని అభ్యర్థించుటకు కాన్గ్రెసువారు కార్యులలో ప్రస్తావించిరి.

మొకముఖాన నన్ను ఈ షుర్టులను బాధకొట్టుటకు గీత సేటకు వోన్ ట్రాక్టుల 19 గలను గీతలను రిచార్జిచి 17 గలకి తుల్యమైనవి వ్యాఖ్యానమువారు ఉరికినను నిర్ణయించిరి.

అంగ్లో-జపాను వర్తకము

జపాను, ఇంగ్లాండులలో నున్న వాణిజ్యము ఒకరినొకరు కలిసికొని మాట్లాడిన తమ వర్తకము చాల కలిపిపడి యగు నని జపాను వర్తక సమాధ్యక్షుడు తెలియజేసెను.

చీనా

ప్రభుత్వమువారు ఇంకవదలవలసిన కాపాడుచున్నార. పోలీసుదళమును మల ఏర్పాటు జేయుచున్నార. క్యాంటన్ కు 15 మైళ్ళ దూరమున డొంగ్ లు రైలువాపి వేసిరి. ఒక ఉద్యోగిని, మైన్ కని జంపిరి. 50000 డాలరులను కొల్లగొనిరి. 90 మంది చీనావారిని హామిగ బట్టుకొనిరి.

డొంగ్ లులే ఇండియాలో గొంపోబడిన ఇటలీ మతగురువు జబ్బుగ నున్నాడని తెలియజేయుచున్నది.

విమాన మొట్టి కేకలేమైనా కావ్యాల కమ్యూనిస్టు ప్రదర్శనైది. విమానములోనున్న బంధువు ఉద్యోగులు చనిపోయిరిని తెలియజేయుచున్నది.

సార్ లోయ ప్రభుత్వము

జాతీయమితీర్మానము

సార్ లోయ పాఠశాలకు వారు జాతీయమితీర్మానమును గాక నండలేదు. అసాధారణకానడముల నెత్తివేసి మామూలు కానడములను ఎత్తుకు ప్రవేశ పెట్టలేనో దానిని పాలకవర్గమువారి తమబుద్ధి సుఖయోగించి చే జవలెను. స్థానిక పాఠశాల దళములు లభించిన వెంటనే విశేషపు కటాలముల నెత్తివేయవలెను అని జాతీయమితీర్మానము తీర్మానించిరి.

ఇంగ్లాండు నౌకాదళమునకు మాలియ ఇంకను సమృద్ధిబు చున్నాడు. ఈలోపుగ సింధిధన మెరిగి పోయినది.

సోవియటు రిపబ్లికు

లెనిన్ గారు అధ్యక్షులు

రషియా, ఉక్రేన్, బెలారషియా, ట్రాన్స్ కైమియా, ఆజరు బెయిజాన్ జార్జియా, ఆర్మీనియా సోవియటు రిపబ్లికులు గలిసి సోషలిస్టు ముఖ్యసూరముగ కేంద్రపాదమైనవి. ఈ సంఘము నకు లెనిన్ గారు అధ్యక్షులు. విదేశాంగవిభాగము, మైనర్ నౌకా విషయములు, వర్తక అధిక విషయములను అలాగించును.

క్యాసిన్ గారి స్థానే లండన్ లో రషియాను వర్తక ప్రతి నిధిగ రాకొవ్స్కిగారు నియమించబడిరి.

మ్యాస్కో ప్రెంచి ప్రధానమంత్రిని గొట్టిరి ఎవెలూటు అను నాతనికి నెలలు 900 విధించబడినను. తక్కిన మద్దతును ఒక నెల కేటవించబడినను.

సింగపూరు నౌకాశయము

నకు తోడు వన్ వారి తేవునుగూడ సహాయక నౌకాశయముగ మార్చిన లాభకరముగ నుండునని మార్చింగు పోస్టుపత్రికలో కమ్రాడ్ ఎలియట్ హెబెల్ గారు వ్రాసిరి.

బంగళాకాశాశయములో ఒక నౌకాశయమును సామాన్యమున కొంతము లాభమని కొంతరియము.

నల్ల మంచు నిర్బంధములు

జాతీయమితీర్మానము ప్రకారము సంఘమువారి సిఫారసులకు అమోదించవలె నని జాతీయమితీర్మానము—కవున్ని—అత్యనించెదరు.

చెన్న పురి బజారుధరలు

జూలై 11-వ తేది బుధవారము

(1) ధాన్యములు

విషయము	బస్తా	మొదలు	చరకు
మనుగు తెనాలి	ప 45 గలవి	కు 11-0-0	12-8-0
తెనాలి	,, డిటా	,, 14-8-0	15-0-0
డిల్లీ	,, డిటా	,, 14-0-0	16-8-0
రాగులు	రా. 164 బస్తా 1-1	,,	8-8-0
నవ్వులు	,,	,, 22-0-0	26-0-0

(2) పప్పు ధాన్యములు

కందులు	బస్తా 1-1 205 ర.	కు 11-8-0	కు 12-0-0
మెనులు	,, డిటా	,, 11-0-0	11-8-0
మెనులు	,, డిటా	,, 11-8-0	12-0-0
మినుములు	,, డిటా	,, 18-8-0	15-8-0
ఉలము	,, డిటా 164	,, 7-0-0	7-4-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులనూనె	బా 1-1	కు 150-0-0	155-0-0
నెయ్యి	మ 1-1	,, 14-0-0	26-0-0
కొండాపురం నేయనూనె	బా 1-1	,, 55-0-0	60-0-0
యితర ప్రదేశము	,,	,, 56-0-0	58-0-0
నేయనూనె గానుగ	బా 1-1	కు 145 మి.న.నూనె 180	
అముదము నూనె	బా 1-1	కు 182-0-0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

బూయవకుపు	బా 1-1	కు 190-0-0	195-0-0
కూరకకుపు	,,	కు 170-0-0	175-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరు)	బా 1-1	కు 90-0-0	105-0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు	మనుగు 1-1	కు 40,	45
కాళహస్తి పాయకట్టు	,,	కు 60,65	
రైలము	బా 1-1	కు 40-0-0	50-0-0
చింతపండు	బా 1-1	కు 85-0-0	45-0-0

(5) ఇయము

కట్టాలు రఖం	బా 1-1	కు 84-0-0	85-0-0
చదరం	,,	,, 85-0-0	88-0-0
రవుడు	,,	,, 87-0-0	40-0-0

(6) లోహములు

కెండి 100 కులంకు	కు 78-0-0, 81-4-0
బంగారము, కులము 1-1	కు 24-8-0 25-0-0
కరకము 1-1	కు 16-0-6
ఇర్రడి బా 1-1	కు 800-0-0 808-0-0
రాగి డిటా	కు 860-0-0 865-0-0
అస్కా చెక్కర బ 1-1	కు 55-8-0 56-0-0

(7) తంగులు అలివెలైన

అవు కృష్ణము	20 డిక్రీలు	కు 180-0-0	185-0-0
తొట్టికృష్ణము	20 డిక్రీలు	,,	డిటా
సింహంమాము	20 డిక్రీలు	,,	డిటా

ఎన్నికల తేజదా

మొన్న రంగుకొల్లెప్పిలలో జయమొందిన వేదమూర్తిగారు వేడివోలో నొసగుడిన తోటయందుతో సంబంధము కలిగిపోయిన తనకడుముగ తిప్పకొనుటచేసి, చెందకవారుగవచ్చిన పారికపుగారి నియంత్రము నామోదించిన దశ దొక పెట్టికంటే యెక్కువముగ్రహే సంయుక్తముగా కాదని యిద్దరంగ యగుచేరిన వైక విధిని అనర్హముగ నిర్ణయించి తిమ్మకర్ణులుగ మెన్నకొనకలెనియు తేనివో తిరిగి ఎన్నికలు జరుగవలెనని జయవరలెనియు ఎన్నికలలో భూదేశవాదునా వచ్చిన యం. జి. వాయుడుగారు బర్మావర్మయగారికి వీటికను పెట్టుకొనిరి.

ఇండియా ప్రభుత్వములు

జూలై 4 వ తేదిని ప్రారంభించబడిన వైయునువనకు 9 వ తేదికి 24 కోట్లరూపాయలునుమారు చేకూరినందున ఇంతటితో నది అడేయబడినను.

జాబులు

వేంకటగిరి కల్లుపాటలు

వేంకటగిరి దేవాలయ కల్లుపాటలు ఈ నెల 7 వ తేదీన జరిగెను. మేము ఖద్దర్ ప్రచారము తదితర నిర్వాహకావ్యక్తులములను జరుపుటకు ఈ సంవత్సరము కల్లుపాటలవిషయము ప్రచారము కలుపలేదు. అయినను ఈ తాలూకానుండి 18 అంగళ్లలో అరింటిని యెవరు పాడలేదు. అందులో వేంకటగిరి యొక్కటి, వాల్మీకి భర చాల తక్కువవచ్చినది గనక మెంట్లు వాకే కద్దుపరచిరి. మిగతవివాద తక్కువవరకే వేలము వేయబడెను. దీనిపట్టి మేము 1921 వ సంవత్సరము జరిగిన ప్రచారము వ్యవహారాన్ని పోయచున్నది. రాపాత తాలూకాలో గూడ కల్లుపాటలు జయప్రదముగా జరిగి తిరుగు తెలియుచున్నది. వేంకటగిరి పాటలు తిరుగ ఆగ్రహము జరుగునని వినికిడి.

కట్టికేసి - వేంకటరామారావు

కార్యదర్శి, కల్లూరుజిల్లా కాలనెనుగుఁగుఁము.

గుంటూరుజిల్లా సంఘము

గుంటూరుజిల్లా కాలనెనుగుఁగుఁము పాతావ్యవహారము తేలిక అదివారం బాపట్లలో హిందూయజ్ఞశాస్త్ర భవనములో పాతావ్యవహారం 2-30 గంటలకు ఈ క్రింది విషయములు నిర్ణయించుటకు జరుగును. జిల్లా సంఘసభ్యులు దివ్యభయ ప్రార్థితులు.

విషయములు:—1) విషయంపై తాలూకాలో యాదాపూరులో జరిగిన గుంటూరునుండి సభకు అభ్యర్థుని నియామకము. 2) శ్రీయం ప్రస్తుత కష్టాలారాధనగా అభ్యర్థి పదవికి పంపిన రాజీనామా. 3) యంకా యద్దరి సభ్యులను కార్య నిర్వాహక కర్తవ్యము యిచ్చుకొనట. 4) తాలూకావారుల పాతావ్యవహారము, వీటినియ్య అధికారము. 5) జిల్లాకు దురంతములు. 6) యింకా విషయములు.

కన్వెంట్ సూర్యనారాయణస్వామి
మద్ది రాధాకృష్ణయ్య. కార్యదర్శి.

విశాఖపట్టణంజిల్లా వీరవిలితాలూకా దావనాదక వసతి

ఈ తాలూకా విశాఖపట్టణంజిల్లాలోనిది. రెండు లక్షల ఇరువైరెండువేల జనసంఖ్యగలది. లాండు సెమ్మ 82 వేల రూపాయలు చెల్లించుచున్నది. స్వయంశాసన సమీక్షనకు వచ్చి. చాలాగ్రామములకు తిరిగి జలకతిలేక ప్రజలు మిగుల బాధపడుచున్నాడు. మేమును మిక్కిలిమి లెనని. వర్షపు లేమి వాస్తవి అయినది. కొన్ని సంవత్సరములనుండి వేలవలమున ప్రజలు దావనాదముకై ఒకబాధలు (వాయనలవి) గాదు. ఇట్లు దిగా విశాఖపట్టణంజిల్లా బోర్డును 1916 నెల 10 లగా యిరు 1922 నెల 10 ఆఖరి వరకు సుమారు 82 వేలరూపాయలు చెల్లించి 68 గ్రామములలో 83 నూతులు క్రొచ్చించినారు. అందులో 15 నూతులు సుమారుగా ప్రకృతియోగమునకు ఉపయోగించినది. మిగిలిన నూతులు ఉపయోగలేదు. కొన్ని నూతులు సమీక్షనకు క్రొచ్చబడినది. కొడవనూతులు నీరులేకగా దొర్లి వేసిన రావిపూలకలె నున్నది. సమీక్షనకు తీసిననూతులు ప్రజలు వాడుక చేయలేదు. ఈ నూతులన్నియు విశాఖకృష్ణ కళాభవనము, మనఃశాస్త్ర పరిశోధనాసంఘము మొదలగు మార్కెట్ అవకాశములకు ఉపయోగించుచున్నది. ఈ నూతులు క్రొచ్చించుటలో ఫలము చూచి సరిగ్గా క్రొచ్చించుటకు కావరాదు. మేములు చేతమిచ్చుకొని యెంకా మిగిలినా మిగిలినా ఎక్కిమెట్లు తమకు చేతి కంట్రాక్టర్లకు అప్పగించుచే పనిచేయించుచున్నది ఇచ్చిమెట్లు తోయిచ్చుచున్నది. చేతిపని అయిన సుగారీ ఫిలియట్లు తోచదు. బాగున్నది చెప్పిన 15 నూతులకు 10 వేలరూపాయలు కావచ్చును మరదము తక్కిన 22 వేల రూపాయలు కర్మమై పోయినది. ఏల ఇట్లు కర్మముకానినో అధికారము పరిశీలనబుద్ధితో యోచించవలసి యున్నది. ఎవరికైన ఈ సమస్య గలదో వారి కులన ఈ కర్మమై పోయి సుమారు చేయుట వ్యాపకము. ప్రభుత్వమువారి కృపలగున బోధువారి కృపలగున పీఠవిల్లి తాలూకాకు వహానకారము చేయింతును. ప్రజలు బాండు బాధలు ఎప్పుడెప్పుడో యున్నది. ప్రజలు ఏవిధముగా సుఖపడ గలదో చేతుకే ఎరుక. బోధువారు ప్రజలకు దావనాదకములు కల్పించక తీరుదు. కమలాక్ష 82 వేల ఖర్చుపెట్టి చేయించిన నూతులు ఏదీకా సున్నతో బోధువారికి తెలిసి నందున తోచదు. ఇచ్చిమెట్లను బోధువారు స్వయము అభివృద్ధి పుచ్చుచేసి తనభోచియించిగాని వానకీషియల్ మొదలగు మిగిలిన

వెద్దధాన్యపుగింజ

(టాలీఫ్రాయి)

అనేక సంవత్సరముల క్రిందట ఒక బాటపాటి కోడి గడ్డుపరిమాణముల ధాన్యపుగింజ యొక్కటి వారి కను. అతడు దానిని తీసికొని కట్టమునకు వెళ్లి రాజునకు ఇచ్చివేసెను. అంతవెద్దధాన్యపుగింజను చూచివచ్చుడు రాజున కార్యము గలిగి, ఏకాలమున, ఎట్టిపక్షమున అట్టిధాన్యము పండించు దనో ననుగొనటకై తనపండితులు చెప్పిన ప్రకారము ఒక ముసలి కాపువానిని తన సముఖమునకు రప్పించెను.

అముసలివాని కిరీరము తెల్లవాటి కలహోయియుండెను. కండ్లన్నియు తిరిగిపోయియుండెను. కడుపుయొక్క రెండు మాంసపాదీ కట్టలపై తనదేహమును మోపి అతడు రాగలిగెను అతడు ధాన్యపుగింజను చేతికి తీసికొని, వృష్టి సరిగారేయన దానిని తడవిచూచెను.

“ఇదివరకు ఇట్టిధాన్యమెక్కడ పండుచుండెనో యెరుగుదువా? ఇట్టిధాన్యమును నీవు కొనియోనను పండించియొను ఎటు గుడువా?” అని రాజుడ్రచ్చించెను. “నేనెప్పుడును ఇట్టిధాన్యమును చూచినవేలేను. నాకాలములో ధాన్యము ఇచ్చుటి ధాన్యము పండితే యుండెను. అయినను నాండ్రి కేమేస తెలియనో ననుగొనడు” అని అతడు చెప్పెను.

అముసలివానికొద్దిని రాజుమీసకంపెను. ఒకకట్టను చూడమే అధారము చేసికొని అతడు రాజసముఖమునకు వచ్చెను అతనికి వృష్టి బాగుగనుండెను. కొడుకకంటే కండ్లియే ఆగోగ్యులగుచున్నాడు బలవంతుడుగను ఉండెను. రాజు అతనిచేతి కాగిరినిచ్చి మునుపటివలెనే ప్రశ్నించెను.

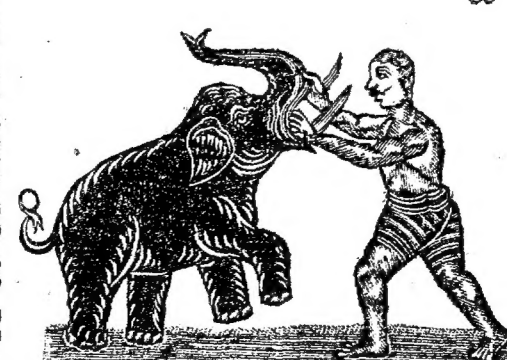
అప్పుడు అతడిట్లు జవాబుకొను. “అయ్యో నాకాలములో నేనెప్పుడుగాను ఇట్టిధాన్యమును పండించలేదు. ఆకాలములో

ఫావల వేసి వారంతరి తోబోచే పండించిన పూర్తి రిపోర్టు ఒకటి కిద్దరవలెను వారికి కప్పుకై ధన్యము. ఈ సంగతులు వికట మైన తరువాత జిల్లాబోర్డు ప్రసిద్ధిచెందుగాను ఉపేక్షితులని ఉపాసించబడినారు. వారు ప్రసిద్ధిచెందునది సరిగ్గాచేసి మొదలు సర్వవన క్షామాపాకముగాను వ్యాపకమునకు అసక్తితోన కర్మవారియెను ప్రజలకల్లను ప్రభువుల కల్లను మనకల పండి యుండెడి. ఈజిల్లావారుచేసినమేలు ఇచ్చుటివారికేగాక ముందు తరములవారికినూడ కలక్షరరూపకముగా గన్నివల తీరదు. విశ్వగ్రంథాలను, మహావిద్యాగ్రంథాలను, ఉత్తమ తుదియులు వన జిల్లాబోర్డు ప్రసిద్ధిచెందువారు రావులమారుల శ్రీచింతల పాటి వేంకటాచార్యులనెంచరావగాను ఈ విషయ వంతయు పరిశీలించి ప్రజాక్షేమము గురిగా సుమారుగా సవరించెదరని నిశ్చయించుచు ముగించుచుంటిమి.

వీరవిలి తాలూకా నివాసి.

లిలావినోద పురుష గంభీర జీవానంద

ధాతువు ప్రితే హ్యము

మధురమయే గాక ధాతువుదిరి కలిగించును.

బాల్యములందు నీతిబాహ్యములగు కేవలకలనన, యితర దుష్టకేవలకలనన గలిగిన బలహీనము, సుగోగము, చిట్టభిరంగి, మొదలగు దుష్టశ్రీ సంబంధమైన వ్యాధులను శక్తిక మున్నయే గాక శుద్ధరక్తమును పోచ్చియ, దేహమునకు బలమును, ముఖము కాంతిని యిచ్చును.

దీనిని సేరించి ఫలమును పొందిన సేతుకలి మహారాజుగారు తమకు 21 రుసుముల బలము గలిగినదనియు, ఎంత కష్టమైనను నైనను అతలిం చేయుచున్నారని ఈ మాట యోగ్యమతి నిచ్చియున్నాడు. దీనిని బట్టి ఈ దివ్యవృక్షం భూలోకాదులకుమయే శివునిగనెను. 20 రుసుములు గల దేవుని 1 కి భరమా. 500 రు. పి ఖర్చు 0.8 రు. 2 బుడ్డు ఒకపాని తెప్పించుకొనువారికి పి, పి ఖర్చులేవు.

గుహ ఆయుర్వేద ఆశ్రమము, తపాలా పెట్టె నెంబరు 1266, మదరాసు.

ఈ దివ్యవృక్షము స్వర్గం, ముత్యము, పవడము, కాయాబ, శిలాజిత్తు, కల్పరము, జింకొమ్మ, మోడి, గవ్వలు, అబ్రకము మొదలగు విలువగల నిర్దోషములైన వస్తువులను దివ్యమైన వనమూలికలచే భస్మముచేసి, శాస్త్రోక్తముగా పాళ్లుచేర్చి తియారు చేయబడినది.

ఇది కుష్మం, తెల్లకమ్మ, గ్రంధి, మేహపుండ్లు, జ్వాలాపేటగనడం క్రమములు, మేహప్రసములు, పిటిని

బంగారు వెండికాణములు వాడుకలో లేవు. కాబట్టి కొనుట అమ్ముట అనుమాటయే లేదు. ధాన్యపుగింజలు మాత్రము ఇచ్చుటి వారికంటే కొంచెము పెద్దవిగా ఉండేవేగాని ఇంతవెద్ద ధాన్యమును నేనెప్పుడు చూడలేను. నాకోక కండ్లిగలదు. అతని నడిగి తెలిసికొనడు.”

అముసలివానికొద్దిని తీసుకొని మే 1 స్పీపుడెను. అతడేమియు ఆధారము చేసికొనలేదు లేతగా నాజునగ్గరకు నడచుచు నచ్చి నిలిచెను. అతడు ధాన్యపుగింజను చేతికి తీసికొని కొంచెము కొట్టి నుచియాయను మిక్కిలి సంకోచముతో ఇట్లునెను:— “ఇట్టిధాన్యముకాదని ఎన్ని సంవత్సరములకై ఇట్టిది మాకాలములో అన్ని ప్రదేశములందును పండుచుండును. నేను చిన్న వాడనుగా నున్నప్పుడు ఇట్టి ధాన్యము నేతిని బ్రతికితిని.”

“నీవు ఇట్టిధాన్యమును ఎక్కడ నైన కొంటివా? లేక నీవెండించితివా?” అనిరాజు అడుగగా అతడిట్లునెను— “అయ్యో మాకాలములో మావలల కందరికిని భోజనమునకు కావలసిన ధాన్యమును అమ్ముట, కొనుట అనుపాతకావ్యమును చేయి కలవినవారే లేరు. వల్లు అనుమాటయే మావలెలిజుటండెను. క్రతి సన మృత్యువును కావలసింత ధాన్యముండెను.”

“నీపాలము ఎక్కడ నుండెనో తెలుపుము” అనిరాజుడు గగా అతడిట్లు జవాబుకొను: “చేవుచ్చివ యాధూమియే వాచాలము. నేనెక్కడ దున్నె కర్మవసాయము చేసేతే అది నాపాలముగానుండెను. ఈధూమి అది అయినదనుచు చెప్పకొనట లేకుండెను. కృషిచేసిన వారికి ఫలము గలుగు చుండెను.” అందుపై రాజు అతనికి రెండుకట్టలు వేసెను:— “వృద్ధుడా! ఆకాలములో భూమి ఇట్టిధాన్యమును ఇచ్చుట యేమి? ఇచ్చు దియ్యక పోవుచేమి? నీవనచుచు రెండుకట్టలపై నడుచుచున్నాడు. నీకొడుకు ఒకకట్టనే ఆధారము చేసికొని నడుచుచున్నాడు. నీవు ఏమియు లేక నీ బాసగా నడుచుచున్నావు. నీవువారిని కంటే కలిపివేవుగ నున్నావు. దీనికేమి కారణము?”

“జిల్లా బురుకారములను స్వయముగా కృషి చేసి తీసింపక పరులు కష్టపడి సంపాదించిన దానివైకధారవరుటయే. పూర్వకాలములో మనమృత్యు దేవునియొద్ద ప్రకారము కర్మించుచుండి. వారు సంపాదించిన దానితో కృషిచేసి ఇతరుల సాత్తునకు అశించుండిరి. ఇప్పుడు జనులు అట్లున్నారా? అని అతడు పలికెను.

వేమిరెడ్డి పోలా రెడ్డి.

భారతీయవృత్తికాధిపతుల సంఘము

జాంబాయి క్రానికల్ పత్రికాధిపతి యగు యస్. యె. ప్రెస్టిగారు వృత్తికాధిపతుల యొక్క నీతి మొదలవని సభిర్యుద్ధి చేయుటకై పత్రికాధిపతిసంఘమును స్థాపించివినయమన ఆధి ప్రాయముల వెలుకగోరి. జాంబాయిలో నివసయమగున్న వృత్తికాధిపతులు సభిర్యుద్ధిపాటముల నొసగిరి.

(1)

ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అండు కో., ఆనంబిమ్మద్యాలయము, మదరాసు.

594

522

A detailed black and white illustration of a mechanical device, likely a pump or engine component. The device features a large, ornate flywheel on the right side, connected to a central shaft. Above the flywheel, there is a complex arrangement of gears and levers, including a prominent crank mechanism. The entire assembly is mounted on a sturdy, cast-iron base. The illustration is highly detailed, showing various bolts, nuts, and mechanical linkages.

Telegram: "BRAD."

Head Office :—Dacca 8, 8-1 Armenian Street Decca
Calcutta Branches :—Stand Road. Bhawbanipur. Sovabazar. Bow Bazar.

ಗತೆಯು.

౧. నియోగికంపెని, గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

అక్షర సంకేతములు ౩౩

పి. జి. వ. అండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం,
(8251-4) పోస్ట్-నెలూరుజిల్లా

